

ΕΠΕΤΗΡΙΣ

Εταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν

ἔτος ΙΒ'

Ἐβραβεύθη ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηναίων καὶ τοῦ ἐν Παρισίοις
Συλλόγου πρὸς ἐπίσχυση τῶν Ἑλληνικῶν Σπουδῶν.

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ἈΘΗΝΑΙ 1936

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΤΗΣ ΕΝ ΧΑΛΚΗ ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ¹

96.

Μεμβρ. 0,21×0,16. *ΙΕ'* αἰῶνος, φ. 232.

Πραξαπόστολοι.

Κώδιξ καλῶς διατηρημένος, τέλειος εἰς τὸ εἶδός του.

Περιέχει τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, τὰς Καθολικὰς ἐπιστολὰς καὶ τὰς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου μετὰ τῶν ὑποθέσεων αὐτῶν ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ τῶν μαρτυριῶν τῶν κεφαλαίων, καὶ τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Ἰωάννου.

Ἐν τοῖς περιθωρίοις ὑπάρχουσι μαρτυρίαι ὀλίγαι ἐκ τῶν πατέρων. Ἀπὸ τοῦ φύλ. 203-206 Συναξάριον, δηλονότι ὑπόδειξις τῶν περικοπῶν τῶν κατὰ πᾶσαν ἡμέραν καὶ ἑορτὴν ἀναγιγνωσκομένων· οὐδαμοῦ ἀπαντᾶται χρονολογία· μόνον ἐν τέλει τοῦ 232 ἐσχάτου φύλλου.

«Δόξα τῷ δόντι ἀρχὴν καὶ τέλος».

97.

Χάρτ. 0,21×0,15 τοῦ 1577, φ. 477.

Ἀντιόχου τοῦ Πανδέκιου λόγοι.

Προηγεῖται πίναξ τοῦ περιεχομένου· τὸ κείμενον ἔκτείνεται μέχρι τοῦ 256 φύλ. Εἰς τὸ τέλος τῶν Κεφαλαίων: «† Ἀντιόχου μοναχοῦ τῆς Λαύρας τοῦ ἀββᾶ Σάββα πρὸς Εὐσταθίον ἡγούμενον μονῆς Ἀιταλιανῆς πόλεως Ἀγκύρας τῆς Γαλατίας κεφάλαιον δεύτερον ρλ'»: εἰς τὸ 3^β φύλλον «τὸ παρὸν βιβλίον Ἀντιόχου τοῦ Δωροθέου... εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ εἴ τις βουληθῆ ἀποξενώσῃ αὐτὸ νὰ εἶνε ἀφωρισμένος καὶ ἀσυγχώρητος. κατὰ μῆνα Δεκέμβριον ἰνδ. Θ' ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Καλλίνικος». Ἐν φύλλῳ 256^α ἡ ἐξῆς σημείωσις.

«† Τὸ παρὸν βιβλίον τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντιόχου, ἐγράφη παρ' ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ Καλλίστου κατὰ συγχωρήσεως δὲ θεοῦ καὶ ἱερομοναχοῦ ἐν τῇ σεβασμίᾳ καὶ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, τῆς ἐπονομαζομένης κατὰ τὸ παλαιὸν μεγάλων πυλῶν, κατὰ δὲ τὸ νέον Δουσιακὸν ὑμεῖς δὲ οἱ ἐν

¹ Βλ. Ἐπετ. Ἐταιρ. Βυζ. Σπουδ. τόμ. ΙΑ' σ. 191.

χερσὶ τοῦτο ἔχοντες καὶ μετὰ προσοχῆς ἀναγινώσκοντες, καὶ τὰ σφάλματα γνωρίζοντες αὐτὰ καὶ διορθώσητε, ἐμοὶ δὲ τῷ ἀμαθεῖ συγχωρήσατε ἐν τῷ ἔτει ζπε'. Ἰνδ. Ε' ἐν μηνὶ Μαΐου κε' ἡμέρᾳ πέμπτῃ».

(φ. 256^β) «Τοῦ ὁσίου καὶ Θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ τοῦ Σύρου λόγος κατασκευτικὸς εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

(φ. 270^β) «Διήγησις περὶ Εὐφροσύνου τοῦ Μαγείου».

(φ. 273) «Περὶ ὑποκοῆς καὶ ὑπομονῆς».

(φ. 279) «Τὰ ἔργα τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δωροθέου καὶ βίος τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ τοῦ μακαρίου Θεοδοσίου». Προηγεῖται «πίναξ ἄριστος τῆς παρούσης πυκνίδος» ἐν τέλει ὑπάρχουσι «ἱστορίαι τινὲς καὶ διηγήσεις κατὰ πολλὰ ὠφέλιμοι».

(φ. 431) «Ἐγράφη τὸ παρὸν βιβλίον παρ' ἐμοῦ τοῦ μοναχοῦ Καλλίστου... (ὅμοιον τῷ προηγουμένῳ ἀλλ' ἐσβέσθη) τοίνυν οἱ θεωροῦντες αὐτὸ καὶ ἀναγινώσκοντες συγχωρήσατε μοι τῷ ἀμαθεῖ καὶ διορθώσατε αὐτό. ἐν τῷ ἔτει ζπε^ω Ἰνδ. Ε' τῇ δ' τῆς τυροφάγου». Ἐν τέλει τοῦ βιβλίου εἰς τὴν ἄγραφον σελίδα «γριωρῆου ἱερομονάχου» καὶ κατωτέρω «Καὶ τότε σὺν τοῖς ἄλλοις ἀφιέρωμα εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐν τῆς νίσου Χάλκισ». ἐν δὲ τῷ ῥα τοῦ πρώτου φύλλου «τὸ παρὸν ἀνέγνωσα ἐγὼ ὁ Ἀνανίας Διονυσιάτης 1847 δεκεμβ. 21».

98.

Χάρτ. 0,21×0,15 Γ^ς αἰῶνος φ. 188.

Μηνᾶιον Σεπτεμβρίου.

Εἶναι διηρημένον εἰς κεφάλαια 24 ἡριθμημένα κάτωθεν λ. λα'.

Περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ Σεπτεμβρίου ἀπὸ τῆς 16 μέχρι τῆς τριακοστῆς, ἀνευ συναξαρίου· ἔχει τὰς ἐξῆς διαφορὰς μὲ τὸ ἔντυπον εἰς τὰς κβ' προστίθεται κανὼν τοῦ προφήτου Ἰωνᾶ φέρων ἀκροστιχίδα «τοῦ σοῦ προφήτου μέλλω Χριστιὲ τὸ κλέος» εἰς ἧχον β' πρὸς τὸ ἐν βυθῷ κατέρευξας, ἀρχόμενος «Τῆς ψυχῆς φυλάξας Ἰωνᾶ» εἰς τὰς κε' ἔλλειπει ὁ πρῶτος κανὼν, εἰς τὰς κατ' ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ δεύτερος τοῦ ἀγίου εἶνε διάφορος, εἰς τὰ κη' προστίθενται ἀναγνώσματα προφητειῶν, ἀπόστιχα, καθίσματα διπλᾶ καὶ κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον.

Ἐν τέλει σημειοῦται δι' ἄλλης χειρὸς «αψγ' μαΐου κ' ἐπήγον ἐγὼ ὁ παπᾶ Διονύσιος ηστοφησιτῆρι ἀπὸ τὴν πανάγῃα τῆς παναγῆς τῆς Χάλκης ηγουμενέβοντας παπᾶ κὺρ Ανθυμος κης αυτο εγηνε τὸ παρὸν ης ἀσφάλια Διονυσιος ἱερωμόναχος»

99.

Χάρτ. 0,21×14,5 τοῦ 1547 φ. 278.

Μηνιαῖον Ὀκτωβρίου.

Ἐν μέρει σητόβρωτον.

Περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνὸς ἀπὸ τῆς δευτέρας μέχρι τῆς τελευταίας μετὰ συναξαρίων, ἀλλ' ἄνευ στίχων ἢ ἀρχῆ ἑλλείπει, τὸ δὲ σωζόμενον ἄρχεται ἀπὸ τῶν λέξεων τοῦ Θεοτοκίου τῆς Ε' ᾠδῆς τοῦ εἰς τὰς β' τοῦ μηνὸς κανόνος «... ναίου χωρήσασα».

Ἐπὶ τὸ πλεῖστον, συμφωνοῦσι.

Ἐν φύλλῳ 240^β φέρει τὴν ἐξῆς σημείωσιν «ἀφηρώθη εἰς τὸν μέγα Δημήτριον ἐν τῇ νήσῳ τῆς Προγγίπου παρὰ τῆς τιμιωτάτης Κυριακῆς τῆς θυγατρὸς τοῦ Μ. Οἰκονόμου Πάπα κὺρ -- τοῦ Καλοθέτου ἐν ἔτει ζνε ἰνδ. Ε= (1547)» καὶ ἑτέρα:

«αὕτη πέφυκε τοῦ Γαβριὴλ ἡ βίβλος θύτου ταπεινοῦ Ἐκκλησίας ἐκ χώρας Βρούα ζπστ. (=7086=1578) ἐν μηνί Ἰουλι. κθ' ἡμέρα Γ».

Ἐν τέλει σημειοῦται: «ἔτελιώθη τῷ παρῶν βιβλίῳ Αὐγούστου κε' ἡμέρα Σαββάτω ὥρα εἰς αναβ' Ἰάκωβος ἀμαρτωλὸς ὁ γράψας». (σημειωτέον τὸ ἔτος ὡς λάθος).

100.

Χάρτ. 0,21×15, 1Ε' αἰῶνος, φ. 373.

Μηνιαῖον Ὀκτωβρίου.

Κατάστασις χειρογράφου ἀρκούντως καλῆ· χάρτης ὠραῖος καὶ γραφὴ ἐπίσης ὠραία.

Περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνὸς ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς τελευταίας, ἄνευ συναξαρίων· τὰ στιχηρὰ διαφέρουσι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, οἱ δὲ κανόνες διαφέρουσι εἰς τὰς ι', ιγ', ιη'· εἰς μὲν τὰς ι' ὁ κανὼν εἰς ἦχον δ' φέρει ἀκροστιχίδα «τῶν αὐταδέλφων αἰνέσω ξυνωρίδα» καὶ ἄρχεται «τῷ πόθῳ τῷ τοῦ Χριστοῦ φλεγόμενος» ποίημα Θεοφάνους· εἰς τὰς ιγ' ὁ κανὼν εἰς ἦχον α' φέρει ἀκροστιχίδα «Κάρπον τε καὶ Πάπυλον ἄσμασιν στέφω» καὶ ἄρχεται «Κάρπου καὶ Παπύλου τῶν στερρῶν» ποίημα Ἰωσήφ· εἰς τὰς ιη' ὁ κανὼν εἰς ἦχον πλ. δ' ἄρχεται «Ἄρμα Θεοῦ περιφανές» παρομοίως εἰς τὰς κβ', κη', λα', οἱ δεῦτεροι κανόνες διαφέρουσιν, εἰς τὰς κθ' ὁ δεῦτερος κανὼν εἰς ἦχον πλ. δ' ἄρχεται «τῆς ἑβδομάδος ἀριθμῷ τιμώμενος», εἰς τὰς κη' ὁ δεῦτερος κανὼν εἰς ἦχον πλ. δ' φέρει ἀκροστιχίδα «Ὁμότροπε Στέφανε σὸν δμῶνυμον τίθει» καὶ ἄρχεται «ὄλην μου τὴν ζοφώδη πάτερ ἀγλὺν» εἰς τὰς λα' ὁ δεῦτερος κανὼν εἰς ἦχον δ' ἄρχεται «Ἄσμαι Κύριε ὁ Θεός μου».

Ἡ κατὰ τὰ ἔντυπα εἰς τὰς ιδ' ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ ποιητοῦ μετατίθεται εἰς τὰς ιβ' τοῦ αὐτοῦ ὡς ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ

ἀγιοπολίτου καὶ ποιητοῦ ἐπισκόπου Μαΐουμᾶ ἔχουσα καὶ κανόνα διάφορον εἰς ἦχον δ' φέροντα ἀκροστιχίδα «Κοσμᾶν ἐπαινώ τὸν μελουργὸν προφρόνως» καὶ ἀρχόμενον «καλλύνας τῶν ἀρετῶν τοῦ βίου σου». Εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου ὑπάρχουσι δύο κανόνες τοῦ ἁγίου ὁ πρῶτος εἰς ἦχον β' ἀρχεται «Ρεῖθρα ζωῆς» καὶ ὁ δευτερός εἰς ἦχον πλ. δ' ἀρχεται «Μύρου εὐώδους καὶ σεπτοῦ». Προστίθεται εἰς τὰς κζ' καὶ ἀκολουθία τῶν μεθεόρτων τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ἐν ἣ κανὼν ὑπάρχει ὁ κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ αὐτοῦ ἁγίου εἰς τὰ ἔντυπα πρῶτος. Παρομοίως προστίθεται εἰς τὰς ΙΕ' ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου τοῦ νέου εἶνε διηρημένη εἰς 48 τετράδια κάτωθεν α - μη'.

101.

Χάρτ. 0,22×15, τοῦ 1495 φ. 217.

Μηναιὸν Ὀκτωβρίου.

Ἐν καλῇ καταστάσει διατηρεῖται. Περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνός, ἄνευ συναξαρίων.

Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον 217 ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθος σημείωσις: «ἐτελειώθη τὸ παρὸν μηνέον διὰ χειρὸς καμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ Φωτίου τάχα καὶ μοναχοῦ ἐν ἔτει ζγ' ἰνδ. ιγ' ἐν μηνί Ὀκτωβρίῳ ιη» ἀμέσως δὲ ἔπεται ἕτερα σημείωσις «ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ εἴλθομεν ἐγὼ τε καὶ ὁ ἐν μοναχοῖς κύρ μάζιμος καρίας».

Ὅπισθεν τοῦ αὐτοῦ φύλλου «ἐν ἔτει ζγ. ινδ. ιγ' ἤλθομεν ἐγὼ τε ὁ γράψας ταῦτα καὶ μάζιμος ὁ ἐν μοναχοῖς τίμιος ὁ καὶ λεγόμενος καρίας» ἐκ τῆς ἐπαρχίας Γαγγρῶν τῆς Παφλαγονίας: εἰς τὸν παρόντα ναὸν τὸν εἰς ὄνομα τιμώμενον (Παναγίας); Χάλκης, ἐγὼ μὲν διέμεινον ὧδε κακεῖνος ἐπνίγη ἀντικρου τοῦ Παντιχίου: Εὗρομεν δὲ καὶ τὸν ἄλλον Φώτιον Γαλάτην ἐνταῦθα τὸν καὶ τὴν παροῦσαν βίβλον γεγραφότα: μετὰ δὲ τινὰ χρόνον ἐξελθὼν ἐκ τῆς αὐτῆς μονῆς, καὶ κατήνησεν ἐν τῇ νήσῳ τοῦ ἁγίου μου πρωτοκλήτου Ἀνδρέου διέτριψε δὲ ἐκεῖ χρόνους δέκα: μετὰ δὲ ταῦτα εἰσηλθὼν ἐν τῇ νήσῳ Πριγγίπου ἀπέδωκε τὸν χοῦν τῷ χοί καὶ κύριος ὁ Θεὸς ἀναπαύσαι τὸ πνεῦμα αὐτοῦ μετὰ τῶν ἁγίων».

Ἐν ἀρχῇ ὑπάρχει ἡ γνωστὴ μεταγενεστέρα σημείωσις δηλοῦσα ὅτι τὸ χειρόγραφον ἀνήκει εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Παναγίας Χάλκης.

102.

Χάρτ. 0,21×0,15. ΙϚ' αἰῶνος, φ. 191.

Μηναιὸν Δεκεμβρίου.

Καλῶς διατηρημένον ἡ γραφὴ εὐανάγνωστος, ἀλλὰ τὸ δεξιμὸν ἐφθαρμένον. Περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνός ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς δεκάτης ἑνάτης μετὰ τῶν ἀκολουθιῶν τῶν δύο πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως Κυριακῶν, ἄνευ συναξαρίων.

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα προστίθενται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ στιχηρὰ τῆς Θεοτόκου, τὰ εἰς τὸν στίχον δὲ στιχηρὰ, ἐκτὸς μικρῶν ἐξαιρέσεων, ἑλλείπουσι, καὶ ἑξαποστειλάρια δὲ προστίθενται μετὰ τὸν κανόνα εἰς τὰς πλείστας ἀκολουθίας.

Τὰ εἰς τὸν μικρὸν ἑσπερινὸν τῶν εὐρτασίμων στιχηρὰ εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα εἰσι διάφορα. Διάφορος εἶναι ἐπίσης ὁ κανὼν τοῦ ὁσίου εἰς τὰς δ' τοῦ μηνὸς καὶ οἱ κατὰ τὰς ε' τοῦ μηνὸς τρεῖς κανόνες. Εἰς τὰς ε' τοῦ μηνὸς προστίθεται κανὼν τῆς Θεοτόκου· εἰς τὰς κ' ἑλλείπει ὁ κανὼν τῶν προεορτίων καὶ ὁ πρῶτος τοῦ ὁσίου καὶ προστίθεται κανὼν τῶν ἀποστόλων. Εἰς τὰς ιε' προστίθεται ἀκολουθία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ ἐν τῷ Λάτρῳ τὰ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς β' τοῦ μηνὸς κανόνος μέχρι τῆς ἕκτης ὥδης τοῦ αὐτοῦ κανόνος ἑλλείπουσιν.

Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον ἡ ἐξῆς ἀνορθόγραφος σημείωσις «Τῷ παρῶν μηναιῶν δεκέμβριος ὑπάρχει τοῦ τιμίου Προδρομοῦ ἀντικρῆ Σοζουπόλεως καὶ ὀπίως τὸ ἀποξενόσι νὰ εἶναι ἀφωρησμένος μητροφάνης ἱερομόναχος».

Ἐπίσης ἡ ἐξῆς σημείωσις.

† «ἔτουτῷ τὸ παρὸ μηναιῶ εἶνε τοῦ σεβασμίου μοναστηρίου τῆς ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου τῷ ἐν τῇ νοισίῳ Χάλκης καὶ ὀπίης τῷ ἀποξενόση νάχη τὴν ἀρὰν τῶν πατέρων» Ἡσαΐας ἱεροδιάκονος. (Κάτωθεν μονοκονδυλιά).

103.

Χάρτ. 0,21×0,15 τοῦ 1608 φ. 181.

Μηναιῶν Ἰανουαρίου.

Χεῖρ καλλιγράφος μὲν, ἀλλ' ἀπρόσεκτος.

Περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνὸς ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς δεκάτης τετάρτης, ἄνευ συναξαρίων.

Κατὰ τὸ πλεῖστον συμφωνεῖ μὲ τὰ ἔντυπα· ἐν τῷ τέλει ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις τοῦ γράφοντος «† Τὸ παρὸν μηνέον ἐγράφη, διὰ χειρὸς ἐλαχίστου μητροφάνους ἱερομονάχου, καὶ τυπικὰρι τῆς ἱερᾶς καὶ βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τοῦ τιμίου ἐνδόξου προδρομοῦ καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τοῦ εὐρισκομένου ἐν τῇ μαύρῃ θαλάσῃ ἀντικρῆ Σοζουπόλεως ἐν ἔτει ζῆρις» δι' ἄλλης δὲ χειρὸς κάτωθεν «καὶ τὸ παρὸν ἐσταχόθη ὑπὸ χειρὸς τοῦ εὐτελοῦς Πορφυρίου Ἱερομονάχου».

104.

Χάρτ. 0,21×14. 15' αἰῶνος, φ. 182.

Μηναιῶν Φεβρουαρίου.

Ὁ κῶδιξ ἐν μέρει σητόβρωτος περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνὸς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, ἄνευ συναξαρίων· ἐν τῷ τέλει ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθος

σημειώσεις: «ἐτελειώθη ὁ παρὼν μὴν Φεβρουάριος ἐν μηνὶ Αὐγούστου κ' ἡμέρα δευτέρα Ἰνδικτ. ζ' (1534) ἐγράφη ἐν τῷ ἐπιπέδῳ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδροῦμον καὶ βαπτιστοῦ Ἰω(άννου) Ἀβραάμου μοναχός».

Ἐν ἀρχῇ ὑπάρχουσι δύο φύλλα μεμβράινα γραφῆς 1Α' αἰῶνος περιέχοντα ἐρμηνείας τοῦ Χρυσοστόμου.

105.

Χάρτ. 0,23 × 0,14. 17 αἰῶνος, φ. 144.

Μηναιῖον Φεβρουαρίου.

Περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνός, ἄνευ συναξαρίων. Ἐν τῷ μέσῳ, ἔλλείποντος ἑνός τετραδίου, ἔλλείπουνσι τὰ μετὰ τὰ στιχηρὰ τὰ εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα τῆς ὑπαπαντῆς μέχρι τῆς ἕκτης ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ προφήτου Συμεών.

Ἐν φύλλῳ 129 λόγος τοῦ Μ. Βασιλείου πρὸς τοὺς συκοφαντοῦντας αὐτὸν ἀρχόμενος «Μεγάλη παράκλησις ψυχαῖς διὰ τὸ μισεῖσθαι κεκακιωμέναις». Εἶτα τοῦ αὐτοῦ κατὰ Σαβελλίου, τοῦ Ἀρείου, καὶ τῶν Ἀνομοίων, ἄνευ τέλους.

Εἰς τὸ πρῶτον φύλλον «Τὸ ἐν κρ' ἱκαλοιῶνι † Κοσμά εἶ Καραβοκίρι=».

106.

Χάρτ. 0,21 × 14 τοῦ 1598. φ. 196.

Μηναιῖον Φεβρουαρίου.

Κώδιξ καλῶς διατηρημένος, περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνός, ἄνευ συναξαρίων. Ἐν τέλει ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις ὑπὸ τοῦ γραφέως «Τέλος τοῦ Φεβρουαρίου μηνός, ἐν μηνὶ δεκεμβρίῳ ι-ή- ἐν ἔτει αφψη ζρς' εβ' †,, σφ θνβω φερξ λνθυλω» καὶ κατόπιν ἡ πιστὴ ἐξήγησις τῶν κρυπτογραφικῶν γραμμάτων «Μητροφάνης ἱερομόναχος»

Ἱεροσιτίθεται δὲ καὶ ἕτερα σημειώσεις: Τῷ συσταχίκοτι εὐχεσθαι σὺν τῷ γεγραφεκῶτι, ὅπως ἴλεως γενήσεται ὁ κυριος αὐτοῖς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως ζρς' 1599».

107.

Χάρτ. 0,22 × 0,15 τοῦ 1533 φ. 146.

Μηναιῖον Ἀπριλίου.

Βιβλίον σεσαθρωμένον καὶ σητόβρωτον.

Περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνός ἄνευ συναξαρίων καὶ ἀναγνωσμάτων προφητειῶν. Ἐχει τὰς ἐξῆς διαφορὰς πρὸς τὰ ἔντυπα.

Εἷς τινὰς ἡμέρας τὰ εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ εἶναι διάφορα, εἰς δὲ τὰς κβ' καὶ κς' οἱ κανόνες εἶνε διάφοροι.

Ἐντὺ τῶν εἰς τὰ ἐντυπα ἀκολουθιῶν εἰς τὰς δ' ὑπάρχει ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Ἰωσήφ τοῦ ὑμνογράφου, εἰς τὰς ε' ἢ τῶν μαρτύρων Θεοδούλου καὶ Ἀγαθόποδος, εἰς τὰς ζ' ἢ τοῦ ὁσίου Γεωργίου, ἐπισκόπου Μιτυλήνης, εἰς τὰς ιθ' ἢ τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Παλαιολαυρίτου καὶ εἰς τὰς κδ' ἢ τοῦ μεγαλομάρτυρος Σάββα τοῦ στρατηλάτου.

Εἰς τὰς ιδ' ὑπάρχει ἡ ἀκολουθία τοῦ ἱερομάρτυρος Ἀρτέμωνος, ἡ δὲ τοῦ Μαρτίνου Πάπα Ρώμης μετατίθεται εἰς τὰς ιδ', ἢ τοῦ Ἀριστάρχου Πούδη καὶ Τροφίμου εἰς τὰς Η', ὅθεν ἔλλειπει ἡ τοῦ μάρτυρος Κρήσκεντος, αἱ δὲ εἰς τὰς κη' καὶ εἰς τὰς κθ' ἀκολουθίαι ἐναλλάσσονται.

Ἐκ τῆς εἰς τὰς κγ' τοῦ μηνὸς ἀκολουθίας, ἔλλείπουνσι τὰ ἐν τῷ μικρῷ ἔσπερινῷ, αἱ προφητεῖαι, τὰ εἰς τὴν λιτὴν καὶ τὰ καθίσματα, ἀντὶ δὲ τῶν εἰς τὰ ἐντυπα δύο κανόνων ὑπάρχει ἕτερος. Ἡ εἰς τὴν α' τοῦ μηνὸς ἀκολουθία εἶνε ἑλλιπής, ἕνεκα τῆς ἑλλείψεως φύλλου καὶ ὁ κανὼν αὐτῆς εἶναι διάφορος.

Ἐν τέλει ἡ ἐξῆς σημείωσις: «ἐτελειώθη ὁ παρῶν μὴν Ἀπρίλλιος ἐν μηνὶ Ἀπριλίῳ δ' ἡμέρα παρασκευὴ τοῦ Λαζάρου» ἐν ἔτει ζμα' ἰνδ. ς' ἐν τῷ νησιῷ τοῦ ἱεροῦ Προδρόμου. Δόξα σοι χριστὲ ὁ δὸς ἀρχὴν καὶ τέλος. Ἀμήν. Ἀβραμῖος μοναχὸς τάχα καὶ ἱεροδιάκον».

108.

Χάρτ. 0,21,5 × 0,15 τοῦ 1514 φ. 185.

Μηναιὼν Ἰουρίου.

Βιβλίον πεπαλαιωμένον καὶ σιγτόβρωτον περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνὸς, ἄνευ συναξαρίων. Τὰ στιχηρὰ ἐν πολλοῖς διαφέρουσιν, εἰς τὴν α' προστίθεται καὶ ἡ τοῦ ἑτέρου μάρτυρος Ἰουλίου ἀκολουθία, εἰς τὴν δ' ἔλλειπει ὁ πρῶτος κανὼν, εἰς τὰς ς' προστίθεται ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Βησσαρίωνος, εἰς τὰς ι', ἀντὶ τῆς εἰς τὸ ἐντυπον ἀκολουθίας, ὑπάρχει ἡ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Τιμοθέου Προύσης, εἰς τὰς ιβ' ὁ κανὼν διάφορος, εἰς τὰς ιγ' προστίθεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Τριφυλλίου, ἐπισκόπου Λευκοσίας τῆς Κύπρου, εἰς τὰς ιδ' ἀμφότεροι οἱ κανόνες εἶναι διάφοροι, εἰς τὰς ις' ἢ ἀκολουθία τῶν πρώτων μαρτύρων, ἔλλειπει δὲ κανὼν τῶν δευτέρων μαρτύρων, εἰς τὰς κδ' ὁ δεύτερος κανὼν διάφορος, εἰς τὰς κε' προστίθεται κανὼν τοῦ Προδρόμου, ποίημα Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, εἰς τὰς λ' ὁ πρῶτος κανὼν εἶναι διάφορος. Ἐν τῇ ὀπισθίᾳ σελίδι τοῦ 181 φύλλου ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις: «ἐτελειώθη ὁ παρῶν μὴν Ἰούριος τῷ ζκβ' ἔτος (=1514) ἡμέρα β' Ἰουλλ. ις' ἰνδκ. β» προστίθεται δὲ διὰ τῆς ἰδίας χειρὸς κανὼν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου εἰς ἴχον δ' ἀρχόμενος «ὡς ἔμψυχος τράπεζα», ὅστις κατὰ τὴν ἐν τέλει αὐτῶν σημείωσιν «ψάλλεται εἰς τὰς ἐπισήμους τῶν ἁγίων ἑορτὰς» καὶ ἐγράφη μὴνι ὀκτωβρίῳ κγ' ἰνδ. γ', ζκγ' ἔτους ἐν τῷ νησιῷ. Εἶναι διηρημένον εἰς 25 τετράδια.

109.

*Χάρτ. 0,21×15 τοῦ 1614 φ. 203.**Μηναιὸν Ἰουνίου.*

Τὸ βιβλίον διατηρεῖται καλῶς· ἡ γραφή ὠραία· εἰς τὰς ἀρχὰς τῶν ἀκολουθιῶν τῆς κδ' καὶ κθ' ὑπάρχουσι κοσμήματα ὠραία.

Περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνός, ἀνευ συναξαρίου. Τὰ στιχηρά, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, δὲν διαφέρουσι τῶν ἐν τῷ ἐντύπῳ, κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ συμφωνεῖ τοῖς ἐν τοῖς χειρογράφοις 85 καὶ 108 εἰς τὰς ἀκολουθίας ἡμέρας: δ' ι' ιγ' ιδ' ιε' κε' καὶ λ'.

Παρατηρητέον προσέτι ὅτι εἰς τὰς κδ' κθ' καὶ λ' προστίθενται καὶ οἱ ἀπόστολοι.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ τελευταίου φύλλου ἡ ἐξῆς σημείωσις ὑπάρχει· «τελειώθη ὁ παρῶν μὴν Ἰούνιος κατὰ μῆνα Μάρτιον κη' τῆ β' τῆς δ' ἑβδομάδος τῆς ἀγίας τεσσαρακοστῆς ὥρα ς γραφὲν παρ' ἐμοῦ ἐν ταύτῃ τῇ σεβασμίᾳ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδροῦμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Θεοδοσίου οἰκτροῦ καὶ τῶν ἐλαχίστων ἱερομονάχου ἐλαχιστοτέρου· ἐν τῷ νησίῳ ἀντικρὺ σωζονπόλεως τῆς μαύρης θαλάττης. Οἱ τοίνυν ἀναγινώσκοντες σὺν θεῷ ἔρρωσθε καὶ τῶν ἐμοῦ σφαλμάτων μηδεὶς μεμφένω, ὃ φίλοι χριστοῦ, διότι ἀμαθὴς ὑπῆρχον ζρκβ' ἐνδ. ιβ'» καὶ κάτωθεν δι' ἄλλης χειρός. «† ἐσταχώθη παρὰ Μητροφάνους ἱερομονάχου καὶ προηγουμένου».

110.

*Χάρτ. 0,21×14 τοῦ 1623 φ. 187.**Μηναιὸν Ἰουλίου.*

Περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνός ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς δεκάτης ἕκτης συμφωνούσας μὲ τὰς τῶν χειρογράφων 112, 113, προστιθεμένης τῆς τῶν ἀγίων Πατέρων ἀκολουθίας. Ἐν τέλει ὑπάρχει ἡ σημείωσις: «Τὸ παρὸν μηναιὸν πρῶτον τοῦ Ἰουλίου ἐγράφη ἐν τῇ σεβασμίᾳ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδροῦμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τῷ ἐν τῷ νησίῳ ἀντικρὺ Σωζονπόλεως καὶ ἐτελειώθη ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσις κόσμου ζρλα (=1623) μηνὶ Ἀπριλίῳ δ'» καὶ ἀμέσως προστίθεται «† ἐσταχώθη παρὰ μητροφάνους ἱερομονάχου καὶ προηγουμένου τοῦ Χαμοδράκη».

Ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει ὑπάρχουσι φύλλα ἐπὶ τῶν ὁποίων σημειοῦνται χωρία ἐκ τῆς ἀγίας Γραφῆς.

111.

*Χάρτ. 0,21×0,14 τοῦ 1623 φ. 163.**Μηναιὸν Ἰουλίου.*

Κῶδιξ κατὰ πάντα ὅμοιος τῷ προηγουμένῳ καὶ τῆς αὐτῆς οὐχὶ τόσον ἐπιτηδεΐας χειρός.

Περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνὸς ἀπὸ τῆς δεκάτης ἐβδόμης μέχρι τῆς τελευταίας, ἄνευ συναξαρίων, συμφωνούσας μὲ τὰς εἰς τὰ χειρόγραφα 112 καὶ 113, ἐκτὸς ὅτι εἰς τὰς κ' οὐχ ὑπάρχουσι προφητεῖαι, καὶ εἰς τὰς κοτ' ὑπάρχει καὶ ἡ δευτέρα εἰς τὸ ἔντυπον ἀκολουθία.

Ἐν τέλει προστίθενται αἱ αὐταὶ σημειώσεις αἱ καὶ εἰς τὸ προηγούμενον 110 χειρόγραφον, ἀλλ' ἀντὶ τῶν λέξεων «τὸ πρῶτον» ὑπάρχει «τὸ δεύτερον» καὶ ἀντὶ τῆς ἡμερομηνίας «ἄπριλιω δ'» ὑπάρχει «μαίω λ».

Ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει ὑπάρχουσι φύλλα μεμβράινα ἐκ συναξαρίου.

112.

Χάρτ. 0,23×0,16 τοῦ 1555 φ. 246.

Μηναιὸν Ἰουλίου.

Χειρόγραφον κατὰ πάντα ὅμοιον τῷ ὑπ. ἀρ. 85, καὶ διὰ τῆς αὐτῆς χειρὸς. Περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνὸς Ἰουλίου, ἄνευ συναξαρίου συμφωνούσας πρὸς τὰς τοῦ 113 χειρογράφου.

Ἐν τέλει σημειοῦται «ἐτελειώθη ὁ παρὼν μὴν Ἰούλιος ἐν ἔτει ζξγ: ὁ καθηγούμενος τῆς βασιλικῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου Μάξιμος ἱερομόναχος».

113.

Χάρτ. 0,21×0,15 τοῦ 1514 φ. 204.

Μηναιὸν Ἰουλίου.

Χειρόγραφον κατὰ πάντα ὅμοιον τῷ ὑπ' ἀριθ. 108 καὶ τῆς αὐτῆς χειρὸς.

Περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνός, ἄνευ συναξαρίων. Ἐχει τὰς ἀκολουθίους διαφορὰς μὲ τὸ ἔντυπον ἢ εἰς τὴν α' ἀκολουθία ἔχει κανόνα διάφορον, μὴ συμφωνοῦντα μηδὲ τῷ εἰς τὸ ἔντυπον ἢ εἰς τὰς ε' ἀκολουθία τῆς ὁσίας Μάρθας ἔχει κανόνα μὴ συμφωνοῦντα μηδὲ μετὰ τοῦ εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 93 χειρόγρ. οὐδὲ μετὰ τοῦ εἰς τὸ ἔντυπον, ἀλλὰ μετὰ τοῦ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 42 χειρ. Εἰς τὰς ιγ' μόνον ἢ τῆς μάρτυρος Γολινδοῦχ ἀκολουθία ἔλλειπει, εἰς τὰς ιστ' ὑπάρχει ἢ τοῦ μάρτυρος Ἀθηνογένους ἀκολουθία, μεθ' ἣν προστίθεται ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων πατέρων συμφωνοῦσα τῇ εἰς τὸ 69 χειρόγραφον. Εἰς τὰς η' ὑπάρχουσι καὶ προφητεῖαι.

Εἰς τὰς ζ' τοῦ ὁσίου Θωμᾶ τοῦ ἐν τῷ Μαλαιῷ ἀκολουθία ὑπάρχει, ἔλλειπει δὲ ἡ τῆς ἁγίας Κυριακῆς, καὶ προστίθεται ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Ἀκακίου τοῦ ἐν τῷ Κλίμακι ἢ εἰς τὰς ια' ἀκολουθία ἔχει κανόνα διάφορον. Τὰ εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ διαφέρουν τῶν ἐντύπων εἰς τὰς δ' εἰς τὰς ι' καὶ ιβ' εἰς τινὰς ἡμέρας σημειοῦνται καὶ τὰ ἀποστοευαγγέλια.

Ἐν τέλει ὑπάρχει ἡ σημείωσις «ἐτελειώθη ὁ παρὼν μὴν Ἰούλιος ἐν ἔτει ζχγ, ινδ. γ' ὀκτ. κα' ἡμέρα ζ, ἐν τῷ νησίω, Ἰωαννίκιος».

114.

Χάρτ. 0,22×0,14 φ. 301.*Μηναῖον Ἀγούστου.*

Ἐν ἀρχῇ ἔλλειπει ἐν φύλλον, περιέχει τετράδια λθ'. Ἡ ἀπόδοσις τῆς Κοιμήσεως τῆ κγ' δὲν παρεβλήθη πρὸς τὸ ἔντυπον.

115.

Χάρτ. 0,21×0,15 τοῦ 1610 φ. 469.*Μηναῖον Ἀγούστου.*

Βιβλίον διηρημένον εἰς τετράδια 60 καὶ καλῶς διατηρημένον, εἰ καὶ σητόβρωτον ἐν μέρει. Περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνός, ἄνευ συναξαρίου καὶ ἔχει τὰς ἑξῆς διαφορὰς πρὸς τὸ ἔντυπον: α) τὰ στιχηρὰ ἐν πολλοῖς εἶναι διάφορα, β) οἱ κανόνες εἶναι διάφοροι εἰς τὴν α' ἀμφοτέροι, εἰς τὰς ιβ' ὁ τοῦ ὁσίου, εἰς τὰς ιδ' ὁ προεόρτιος, εἰς τὰς ιστ' ὁ τῆς ἁγίας εἰκόνας, εἰς τὰς κθ' ὁ δευτερος, εἰς τὰ λ' ὁ τοῦ Προδρόμου, γ) εἰς τὰς λα' ὁ πρῶτος κανὼν ἔλλειπει, δ) ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου εἰς τὰς κη', ὑπάρχει δὲ περὶ αὐτῆς καὶ ἡ ἐν τῷ 35 χειρογράφῳ σημείωσις· ἀλλ' ἡ τοῦ ὁσίου Μαξίμου ἀκολουθία ψάλλεται εἰς τὰς κβ' ὡς καὶ εἰς τὰ ἔντυπα, ε) εἰς τὰς στ' τοῦ μηνός προστίθεται εὐχή εἰς τὰς σταφυλάς· εἰς δὲ τὰς ιε' ὑπάρχουσι τροπάρια στιχηρὰ ἐνῶ δίδεται ἅγιον ἔλαιον, στ) προστίθενται οἱ ἀπόστολοι εἰς τὰς στ' εἰς τὰς ιε' καὶ εἰς τὰς κθ'. Σημειωτέον ὅτι τὸ εἰς τὰς ιε' συναξάριον ὑπάρχει τὸ μόνον ἐν τῷ χειρογράφῳ τούτῳ.

Ἐν τέλει ἡ σημείωσις τοῦ γραφέως «ἔγραψα διὰ χειρὸς ἐμοῦ Ἀνθίμου μοναχοῦ ἐπὶ ἔτους ζρηγ' διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδου τοῦ πανοσιωτάτου καθηγουμένου κῆρ φιλοθέου ἱερομονάχου ἐκ τῆς νήσου Κύπρου ἐκ Λευκωσίας καὶ εἴ τις τὸ ἀποξενώσῃ ἐκ τοῦ μοναστηρίου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Περιβλέπτου ἐχέτω τὰς ἀρὰς τοῦ τη' Θεοφόρου πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ».

116.

Χάρτ. 0,22×0,14,5 τοῦ 1475 φ. 86.*Ἀπορα τοῦ Τυπικοῦ.*

Τὸ βιβλίον ἔλλιπες ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει.

Προηγείται «Πίναξ ἄριστος τῆς παρουσίας πυκτίδος».

Ἐν φύλλῳ 24 ὑπάρχει ἡ ἑξῆς σημείωσις «ἔτελειώθη ἡ παραῦσα δέλτος τὰ λεγόμενα ἄπορα τοῦ τυπικοῦ διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδου καὶ πολλοῦ πόθου κῆρ θεοσεβεστάτου Θωμᾶ ἱερέως τοῦ ῥαντοπούλου καὶ ἐγράψτησαν διὰ χειρὸς καμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ Γρηγορίου τὸ ἐπίκλην: * ὁ πν. ἀπὸ πάλεως

Μίδιαν (;) κατοικούμενον εἰς τὴν μονὴν τῶν Μαγγάνων καὶ ἀνεμπεσόμενος ἀσθενῆς δυνατὰ μῆνα Γ' καὶ ἠϋφθασα εἰς τὸ ἄκρον τοῦ θανάτου, ὅτι τάχα καὶ ἀνάξιος ἱερομόναχος καὶ ἡ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθαί με διὰ τὸν κύριον καὶ μακαρίσατέ με ὅπως εὖρω ἴλεον διὰ τῶν πολλῶν μου σφαλμάτων, διότι οὐδεὶς ἀλάθητος εἰμὶ εἰς ὃ θεός. ἔτελειώθη ἡμέρα ζ. ὥρα στ' τῆς ἡμέρας ἐν χρονία νομ χν" ἔτει Ἀδάμ, ζσπΠΓ' = 6983 = 1478 ἰνδ. η' ὃ Κίκλ. ια' εἰ' θεμλ, ζ' (ι' ΚΓ. ψ. ζλ' φστω' ἀμήν».

Ἐν ἀρχῇ κατὰ τὸν ἐν ἀρχῇ Πίνακα περιελάμβανε ρηθ' Κεφάλαια ἀλλ' ἐξ αὐτῶν ἐξέπεσον τὰ τελευταῖα 34 κεφάλαια.

117.

Χάρτ. 0,23 × 16,5 *Ις'* αἰῶνος φ. 262.

Κανονάριον τῆς Θεοτόκου.

Βιβλίον ἐρρυπωμένον καὶ σαθρόν: τὰ τελευταῖα φύλλα ἐσχισμένα.

Περιέχει 1) Κανόνας εἰς τὴν Θεοτόκον καθ' ἐκάστην κατ' ἤχον ἐν οἷς καὶ ὁ μικρὸς παρακλητικὸς κανὼν.

2) Τριώδια ψαλλόμενα ἐν τοῖς ἀποδείκνυσι κατὰ τὰ προεόρτια τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ τῶν Φώτων.

3) Κανόνα παρακλητικὸν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον «τῶν λυπηρῶν ἐπαγωγαί» ἐν τέλει τοῦ κανόνος «θεοῦ τὸ δῶρον καὶ πόνος Κωνσταντίνου Κορίνθου» (;).

*«Διπλοῦς τὸν ἀπλοῦν ἢ κυήσασα λόγον
διπλῆν ῥῶσιν δίδου μοι τῷ γεγραφότι»*

4) Προστίθενται ὑπ' ἄλλης χειρὸς γεγραμμένοι κανόνες εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον, ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ.

οἱ πρῶτοι τέσσαρες καὶ τοῦ πέμπτου μέχρι τέλους τῆς ἐβδόμης ᾠδῆς.

118.

Χάρτ. 0,21 × 0,15 *Ις'* αἰῶνος φ. 280.

Τυπικόν.

τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας τῶν Ἱεροσολύμων ἀγίας Λαύρας τοῦ ὁσίου καὶ Θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα.

Τὸ χειρόγραφον τοῦτο διέφυγε τὴν προσοχὴν τοῦ ἀειμνήστου Κεραμέως, ὅστις περιέγραψε μόνον τὸ 119, ἐνῶ καὶ τοῦτο ἀνήκει τῇ ἐν Σωζουπόλει μονῇ τοῦ ἀγίου Ἰωάννου.

Ἐν ἀρχῇ ἔχει τέσσαρα φύλλα ἄγραφα, ἐν τῇ δευτέρῃ δὲ σελίδι τοῦ πρώτου σημειοῦται «ἐκοιμήθη ὁ μακαρίτης ἐπίσκοπος Ἀγαθουπόλεως κύρ Μητροφάνης ἐπὶ ἔτει ζστβ', = 1554 ἐν μηνὶ Νοεμβρίῳ κζ' ἡμέρα Δ'» ἐπίσης

«τῷ αὐτῷ ἔτος ἐκοιμήθη καὶ ὁ μακαρίτης Κωνσταντῖνος μηνὶ δεκεμ. κα' ἡμέρα Σαββάτῳ».

Ἐν φύλλῳ 30^β (συμπεριλαμβανομένων τῶν ἐν ἀρχῇ ἀγράφων) «Μακαρίου ἀμαρτωλοῦ ἱερομονάχου σύνταγμα πονηθὲν εἰς τὰ ἀπορούμενα τοῦ τυπικοῦ περὶ τῶν ἑορτῶν τῆς Θεοτόκου, τῆς Εἰσόδου, Ὑπαπαντῆς, Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς Κοιμήσεως».

Ἐν φύλλῳ 279 ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις, ἣτις ὁμως φαίνεται οὕσα συνέχεια ἄλλης σελίδος ἐκπεσοῦσης.

«καὶ ἔλαβε τὰ μπουτουνία καὶ ἔβαλε ἐκεῖσε ἀφέντι ὀνόματι Ἐρτέλην ὅπερ ἦτον ἀπεκὴ ἐπῆγε γοῦν καὶ εἰς τὸ Πέτζη καὶ ἐκεῖθεν ἐγύρισε ἀπρακτος. τὸ ζυβ ἐπῆγεν πάλιν εἰς τὴν περσίαν (ἢ προυσίαν) καὶ δὲν ἐκατόρθωσε τίποτε καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἐπολέμησεν τὴν κέρκυρα καὶ οὐκ ἐπεριέλαβεν αὐτὴν ἡμεὶ μούλη (:) τὰς χώρας αὐτῆς τοῦ νησιῦ ἠχμαλώτισε καὶ ἄλλον οὐδένα.

Τὸ ζυβ; ἐπῆγε εἰς τὸν Καραπόγδανον καὶ ὁ Καραπόγδανος ἔφυγεν καὶ ἐποίησεν τὸν Πέτρον αὐθέντην.

Τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπῆρε ὁ Χαριάτην μπασιᾶς τὸν σκύαθον ἔτος ζν; ἐπῆγεν πάλιν εἰς Οὐγκαρίαν καὶ ἐπολέμησε μὲ τὰ πρινκιπάτα, καὶ ἐγύρισε ἀπρακτος. ξ β ψ ρ λ φ θ ν β ω θ ε ρ ξ λ ν θ υ λ ω.

† Τὸ παρὸν τυπικὸν εἶναι εὐλογον ὅποιος εἶναι τυπικάρις νὰ τὸ ἔχει εἰς τὸ κελλίον του νὰ εὐλέπη τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἐκκλησίας.

† ἐκάμαμε τυπικάρι ετ' ἡμε - τ μόνον ἐν ἔτη αφθη' ἀφ' οὗ ἤλθαμεν ἀπὸ τὴν μοσχοβίαν πλὴν ἐλίψαμεν ἀπὸ τὴν μοναστηρι χρόνος δ' τὸ αφθδ' ἔτος ἀντέστη ὁ ξ β υ θ β ς ι η λ ε η λ ν ς θ ω π θ ψ θ ψ ο ν β ω ξ θ ο β τ χ' καὶ ἐδοριάλωσεν ὄσους εὐρίσκοντα εἰς τὰ ὄρη τῆς μουντοβλαχίας ὑπῆρχεν καὶ ἡμῶν μοναστηρίων ὅπερ λέγομεν μετόχιον καὶ κτήματα πλήστα. ἀμπέλια, χοράφια ἐργαστήρια, πρόβατα καὶ τ' ἄλλα πάντα ἐπηρεπόλησαν, οἱ ἀγαρινοὶ καὶ ἐδοριάλωσαν καὶ πατέρες ἡμετόκισαν τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦτον προεστὸς Π' κύρ Ἰωαννίκιος. ὁμοῦ καὶ ὁ Παπᾶ κύρ μᾶξιμος καὶ ὁ Παπᾶ κύρ ἀρσένιος καὶ μητροφάνης ἱεροδιάκον. Καὶ ὄπισθεν τοῦ αὐτοῦ φύλλου.

† ἡγούμενος Ἰωαννίκιος τυπικάρις μητροφάνης ἱεροδιάκον † ἔτος αφθθ εἰς τὸν καιρὸν αὐτὸν ἐκοιμήθησαν ἀδελφοὶ τῆς ἡμετέρας μονῆς: φιλίμων. Θεωνᾶς νικόδημος Ἰωνᾶς μοναχοὶ γερμανὸς ἱερομόναχος οἱ νεόκουροι θεόκλητος μχ' μανθαῖος σεραπίων γεδεων μελέτιος.

119.

Χάρτ. 0,20×0,15 ΙΕ' αἰῶνος, φ. 214.

Τυπικὸν τοῦ ἁγίου Σάββα.

Ἐν ἀρχῇ ὑπάρχουν 7 ἄγραφα φύλλα καὶ ἐν τέλει 18.

Ἐν τῇ προσθίᾳ σελίδι τοῦ 209 φύλλου «χειρ Γρηγορίου ἀμαρτωλοῦ Ἀλυάτου» ἐν τῇ ὀπισθίᾳ † ἐγράφη τὸ παρὸν τυπικόν, δια συνδρομῆς καὶ

ἐξόδου, τοῦ τιμιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις κυροῦ Δασυθέου καὶ καθηγουμένου τοῦ εὐαγοῦς Ξενῶνος τοῦ Ἄρματιοῦ ἐν ἔτει στϞνϛ (=1446-47) ἰνδ. ι. δότε οὖν συγγνώμην τοῖς σφάλμασιν ὡς ἀγροίκῳ πάννυγε: Ϛ' λ π ω ξ ε α β ξ σ ν θ' σι. ε ο φ λ κ' ξ β ν: (= ὁ θεὸς μετ' ἡμῶν ἀδελφοί, ἀμήν).

Εἶτα διὰ χειρὸς ἐτέρας Ϛ' Μετὰ δὲ παραδρομῆς χρόνων, ἀφανισθέντων καὶ παντελῶς ἐρημοθέντων τῶν μοναστηρίων ὑπὸ τῶν Ἀγαρινῶν μετετέθυ τοίνυν (τὸ νῦν;) δὲ ἀφιερῶθη ἐν τῇ θείᾳ ἱερᾷ βασιλικῇ καὶ προΐαρχικῇ μονῇ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρομοῦ καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου ὑπὸ τοῦ πανι-ροσιτάτου ἡροπολίτου Μεσημβρίας κυροῦ Ἰγνατίου τοῦ ἐν Κρίτ(η) ἐν τῷ νησιῷ τῷ κειμένῳ ἀντίκρου Σοζωπόλεως ἐν ἔτει ζηβ (=1583-1584) τοῦ ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσῃ».

Ἐν δὲ τῇ προσθήκᾳ σελίδι τοῦ 214 φύλλου «Τὸ ζοκη (=1620) ἔτος ἐκειμίδι ὁ μακαρήτις ὁ πρὸ ἡγούμενος παπὰ κυρ Μ(η)ροφάνης ὑπάρχων ἐκ πόλεως Σοζωπόλεως ἐν μηνὶ μάρτιῳ, δ' ἡμέρα σαβατοῦ τοῦ ἀγίου Θεοδόρου τοῦ τήρωνος, πρῶτ. εὐδομᾶς τῶν νησιῶν αἰωνεῖα ἡ μνήμη αὐτοῦ».

120.

Χάρτ. 0,22×0,16 τοῦ 1476 φ. 200.

Πεντηκοστάριον.

Χειρόγραφον ἀνορθόγραφον καὶ οὐχὶ καλῶς διατηρημένον.

Περιέχει τὰς ἀκολουθίας ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῶν ἀγίων πάντων, ἑλλίπες τὴν ἀρχὴν ἀρχεται ἐκ τῶν λέξεων τοῦ δοξαστικοῦ τῆς λιτῆς τοῦ Θωμᾶ «καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πίστιν κήρυξον». Ἐλλείπουσιν καὶ αἱ ἐν τῷ ἔσπερινῳ τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς εὐχαὶ καὶ πολλὰ ἄλλα ἐν τῷ μεταξὺ παραλείπονται.

Εἰς τὸ 199^β φύλλον ἡ ἐξῆς σημείωσις τοῦ γραφέως: «ἐτελιώθη ἡ παρὸς βίβλος τούτη δηὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ νύμφου οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθε μοι διὰ τὸν κύριον καὶ μὴ καταράσθε διὰ τῶν πολλῶν μου σφαλμάτων ὅτι ἁμαθῆς εἰμὴ καὶ ἀπρόσεκτος ὁ αουνηδυτος ἐπὶ ἔτος ϛϞλδ. φρεναρίῳ ιζ' Σαββάτῳ τῆς ἀποκρέου.

τῷ ἔχοντι καὶ γράψαντι χριστέ μου σώσον. Καὶ εἴ τις τὸ στερήσει τὴν ἁγίαν Τριάδα νὰ ἔχει τὰς ἀρὰς τῶν πατέρων καὶ τὴν ἁγίαν Τριάδα διάδικον εἶμη μόνον νὰ ἔναι βία».

Καὶ κατωτέρῳ διὰ χειρὸς ἀμαθοῦς μεταγεστέρας. «ἀφιέρωσ ὁ παρ' ἱερομόναχος σηκῆ' τὸ παρὸν πεντηκοστάριον εἰς τὸν ἅγιον Γρηγόριον καὶ ἦτις τὸ στερήσει ἀφορισμένος ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος

121.

Χάρτ. 0,21×0,14. *ΙΕ'* αἰῶνος, φ. 32γ.

Παρακλητικῆ.

Κανόνες τῆς ἐβδομάδος δὲν ὑπάρχουσιν, ἔχει δὲ καὶ ἄλλας διαφορὰς πρὸς

τὸ ἔντυπον, φέρουσα ἐπιγραφὴν διὰ νεωτέρας χειρὸς γεγραμμένην «Παρακλητικὴ κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν» ἑλλειπῆς ἐν πλείστοις, ἀνεπληρώθη δι' ἄλλης χειρὸς.

Εἰς τὸ 248^β φύλλον ἔχει σημείωσιν δυσανάγνωστον εἰς τὸ τέλος τοῦ 328 φύλλου ἔχει τὴν ἐξῆς σημείωσιν «ἐτελιώθη ἡ παροῦσα ὀκτώηχος ὑπὸ χειρὸς τοῦ κυροῦ Ἰωάννου ἱερέως καὶ γομικοῦ Ἱεροσκύθου καὶ ἐνεκαινισθῆ ὑπὸ χειρὸς ἀμαρτωλοῦ καὶ ὄλως ἰδιότου νικοδήμου τὸ ἐπίκλη ληναράς καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εἴχθεσθαι αὐτῷ ἵνα τύχη ἐλέους».

122.

Χάρτ. 0,22 × 15 φ. 252.

Παρακλητικὴ.

Μετὰ τὸ πρῶτον φύλλον ἑλλείπουν 7 φύλλα ἐν ἀρχῇ «Παρακλητικὴ ἀρχομένη ἐκ τῆς Κυριακῆς Ἑσπέρας τοῦ πρώτου ἤχου» μερίσαντες γὰρ αὐτῇ, διὰ τὸ μῆκος, τὰς Κυριακὰς ἐν βιβλίῳ πεποιήκαμεν.

123.

Χάρτ. 0,21 × 15. 15' αἰῶνος, φ. 202.

Εὐχολόγιον.

Ἐν ἀρχῇ τοῦ χειρογράφου ὑπάρχουσι 9 φύλλα πρόσθετα περιέχοντα νοηθείας ἠθικὰς καὶ χριστιανικὰς. Περιέχει

- 1) Ὑμνους Τριαδικοὺς σὺν δύο εὐχαῖς εἰς τὸ μεσονυκτικόν.
- 2) Ὑμνους εἰς τὸν ὄρθρον, πολλαχοῦ δὲ εἶναι ἐγκατεσπαρμένα σημειώσεις δι' ἐρυθρᾶς μελάνης.
- 3) Εἰς τὸ 76 φύλλον ὑπάρχει κανὼν χαιρετιστήριος εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, στίχημα τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Θεοδώρου τοῦ Λασκάρεως ἤχος α' ἀρχόμενος «χαίροις ἱλαστήριον ψυχῶν παρθενομήτωρ χαρὰν ἢ κησασα, χαῖρε ἡ βασίλισσα, χαῖρε ναὲ τοῦ Χριστοῦ κτλ.». μετὰ εὐχῆς εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον.

4) Εἰς τὸ 80^β φύλλον ἔχει Ἀκολουθίαν τῆς Ἀκαθίστου τοῦ Ἰωσήφ «Χριστοῦ βίβλος ἔμψυχος» εἰτα οἱ οἴκοι τῆς Θεοτόκου διαφέροντες ἐν τισιν τῶν ἐν τῷ ὄρολογίῳ. Οὕτω: εἰς τὸ Ἄγγελος «χαῖρε δι' ἧς προσκυνεῖται ὁ Πλάστης».

εἰς τὸ Βλέπουσα «προλέγεις κράζων.»

εἰς τὸ Γνώσιν «κραυγάζον οὕτως».

εἰς τὸ Δύναμις «πρὸς σύλληψιν τῇ Ἀειπαρθένῳ».

εἰς τὸ Ζάλην «πρόφην ἄσπιλόν σε γινώσκων καὶ ἔγκυόν σε θεωρῶν, ἄχραντε».

εἰς τὸ Ἦκουσαν «ὡς ἀμνὸς ἀμωμος ἐν ταῖς ἀγκάλαις Μαρτᾶμ ὡς ἐπὶ θρόνου Χερουβὶμ ἀναπαυόμενος πρὸς ἡν ὑμνοῦντας εἶπον», καὶ «χαῖρε τῆς Τριάδος τοὺς μύστας φυλάττουσα».

εἰς τὸ Λάμπας «ἐξ ἧς βρῦει γάλα καὶ μέλι».

εἰς τὸ Νέαν «χαῖρε τὸ στέμμα τῆς ἐγκρατείας» καὶ «χαῖρε κυοφοροῦσα
λυτρωτὴν αἰχμαλώτων χαῖρε ἀπογεννώσα ὁδηγὸν πλανωμένους» καὶ «χαῖρε
στολὴ τῶν γυμνῶν παρρησία».

εἰς τὸ Ξένον «Διὰ τοῦτο γὰρ ὁ ὑψηλὸς ἐφάνη»

εἰς τὸ Ὅλωσ «χαῖρε πολλοῖς ἐν γνώσει πλουτίζουσα»

εἰς τὸ Σῶσαι «καὶ ποιμὴν ὑπάρχων καὶ θεὸς δι' ἡμᾶς».

εἰς τὸ Τεῖχος «χαῖρε, σὺ γὰρ ἐνουθέτησες τοὺς συλληθέντας τὸν νοῦν
χαῖρε, σὺ γὰρ ἀνεγέννησες τοὺς συλληφθέντας αἰσχροῶς».

εἰς τὸ Ὑμνος «Ἰσαρίθμους γὰρ τῇ ψάμῳ ψαλμοὺς καὶ ᾠδὰς ἂν
προσφέρω».

εἰς τὸ Φωτοδόχον «Τὸ γὰρ αὔλον ἀπτοῦσα πῦρ» καὶ «αὐγὴ τὸν νοῦν
φωτίζουσα, κραυγὴ δὲ τιμωμένη ταῦτα» καὶ «χαῖρε λαμπτῆρ τοῦ ἀδύτου
φέγγους».

εἰς τὸ Ψάλλοντες «εὐφημοῦντες σε πάντες ὡς» καὶ «ὁ κατέχων πάντα
τῇ χειρὶ» καὶ «χαῖρε ψυχῆς τῆς ἐμῆς προστασία».

εἰς τὸ Ὡ πανύμνητε «τοὺς σοὶ βοῶντας ἀλληλούϊα».

εἰς τὸ 195^β φύλλον ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθος σημείωσις «Τὸ παρὸν βιβλίον
ὑπάρχει τῆς ἁγίας μονῆς μεγίστης Λαύρας τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανα-
σίου» καὶ κατωτέρω «Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τῆς περιδόξου καθ' ἡμᾶς
μονῆς τῆς μεγίστης Λαύρας τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου».

5) Κατήχησις περὶ τῆς ἀσκητικῆς ἀκολουθίας.

6) Εἰς τὰς ὥρας. ὕμνοι καὶ εὐχαί.

7) Εἰς τὰ τυπικὰ ὕμνοι καὶ εὐχαί

8) Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ὕμνοι καὶ εὐχαί

9) Εἰς τὸ ἀπόδειπτον ὕμνοι καὶ εὐχαί

10) Πένθη ἑπτὰ καθ' ἑκάστην ἀνά ἓν προστιθεμένης καὶ μιᾶς εὐχῆς τῷ
σαββάτῳ

Προστίθεται δι' ἄλλης χειρὸς κανὼν ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν
Θεοτάκον ἤχος πλ. β' ἀρχόμενος «χαίροις τῶν πατέρων τὸ εὐφημον κράτος».

Ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ ἐν τῷ τέλει τοῦ 195^β φύλλου ὑπάρχει συχνάκις τὸ ὄνομα
«Παρθένιος πορτάρης πρώην τῆς μεγάλης ἐκκλησίας» καὶ ἅπαξ «Παρθένιος
ιεροδιάκονος πορτάρης» ὑπάρχει ἐπίσης «ὁ Νικαίας Τιμόθεος».

124.

Χάρτ. 0,25,5 × 0,15 φ. 232.

Ἀνθολόγιον

Ὁ χάρτης καλὸς καὶ ἡ γραφὴ ὡραία, ἀλλ' ἀνορθόγραφον τὸ κείμενον.
τὸ στάχωμα κατεστραμμένον.

Περιέχει τὰς ἐπισημωτάρας ἀκολουθίας ἀπὸ τοῦ μηνὸς Μαρτίου μέχρι Αὐγούστου συμπεριλαμβανομένου.

Ἐν ἀρχῇ ἐπὶ τῆς πινακίδος ἐπὶ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τοῖς παναγίας τῆς Χάλκης καὶ ἦτης τῶ ἀποξενώσι ὡς ἔχει τὰς ἀρὰς κτλ.»

125.

Μεβρ. 0,22 X 0,15 1α αἰῶνος, φ. 293.

Τροπαιϊκοὶ κανόνες, ὁ κανὼν τῆς Ἀκαθίστου κλπ.

Περιέχονται:

1) Οἱ Τροπαιϊκοὶ κανόνες, ὡς καὶ τὰ καθ' ἑκάστην στιχηρὰ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, κατ' ἦχον.

2) φ. 216^β ἡ ἀκολουθία τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἢ ἐπιλεγομένη τῆς Ἀκαθίστου περιέχουσα στιχηρὰ εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα, τὰ ἐν τῷ ἐντύπῳ καὶ ἕτερα στιχηρὰ ἰδιόμελα καὶ κανόνα κατ' ἀλφάβητον.

Ἐξ ἀρχῆς «Ἀδέτω σοι Δέσποινα κινῶν τὴν λύραν τοῦ πνεύματος» μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν κάθισμα «οὐρανόθεν Γαβριὴλ τὸ χαῖρε κράζει» καὶ «ἀπεστάλη Γαβριὴλ πρὸς τὴν παρθένον Μαριάμ» τὸ τελευταῖον τροπαιϊκὸν τῆς θ' ᾠδῆς «Δανιὴλ σε ὄρος καλεῖ νοητόν».

φ. 223 Κανὼν εἰς τὴν Ἀκάθιστον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς «χαρὰς δοχεῖον σοι πρέπει χαίρειν Κόρη» Ἰωσήφ. ἀρχόμενον «Χριστοῦ Βίβλον ἔμψυχον κτλ.» ὁ γνωστός ἐντύπος. Εἰς τὸ τέλος τοῦ κανόνος

φ. 227^β «ἄννοις ἀύπνοις εὐχαρίστως ἡ πόλις τὴν ἐν μάχαις ἄνπνον ὑμνεῖ προστάτιν» εἶτα τῇ ὑπερμάχῳ.

Ἀπὸ τοῦ 228 φύλλου οἱ 24 οἴκοι τῆς Θεοτόκου, ἐν οἷς παρατηροῦνται αἱ ἐξῆς διάφοροι τῷ ἐν τῷ ἐντύπῳ γραφαί.

εἰς τὸ Ἄγγελος «χαῖρε δι' ἧς προσκυνεῖται ὁ Πλάστης».

εἰς τὸ Βλέπουσα «προλέγεις κράζων»

εἰς τὸ Ἐχουσα «ἐπιγνὼν τὸν ταύτης» καὶ «χαῖρε ἄρουρα βλαστανουσα εὐθηνίαν ἰλασμῶν, χαῖρε τράπεζα βαστάζουσα εὐφορίαν οἰκτιρμῶν» καὶ «χαῖρε βροτῶν πρὸς θεὸν παρησία»

εἰς τὸ Ἦκουσαν «Τὰ οὐράνια συναγάλλονται» καὶ «χαῖρε στερρόν τῆς πίστεως ἔδρασμα»

εἰς τὸ Ἴδον «χαῖρε ἀστέρος ἀδύτου μητερ»

εἰς τὸ Λάμπας «χαῖρε ἡ τῆς πλάνης τὸ κράτος πατήσασα» καὶ «ἐξ ἧς βρῦει μέλι καὶ γάλα».

εἰς τὸ Νέαν «χαῖρε καρποφοροῦσα λυτρωτὴν αἰχμαλώτων»

εἰς τὸ Ξένον: «Διὰ τοῦτο γὰρ ὁ ὑψηλὸς ἐπὶ γῆς» καὶ «ἐλκύσαν πρὸς ὕψος»

εἰς τὸ Ὀλωσ: «χαῖρε δι' ἧς ἠνοίγη»

εἰς τὸ Ρῆτορες «χαῖρε πολλοὺς ἐν γνώσει πλουτίζουσα»

εἰς τὸ Τεῖχος «Τῶν εἰς σὲ προσφευγόντων» καὶ «χαῖρε σὺ γὰρ ἐνουθέτησες τοὺς συλληθέντας τὸν νοῦν· χαῖρε σὺ γὰρ ἀνεγέννησες τοὺς συλληφθέντας αἰσχροῶς»

εἰς τὸ Ὑμνος «Ἰσαρίθμους ψαλμοὺς καὶ ᾠδὰς ἂν προσφέρω»

εἰς τὸ Φωτοδόχον: «χαῖρε λαμπρῆ τοῦ ἀδύτου φέγγους» καὶ «χαῖρε ὅτι τὸν πολύρρυτον ἀνατέλλεις φωτισμόν, χαῖρε ὅτι τὸν πολύρρυτον ἀναβλύζεις ποταμόν» καὶ «χαῖρε ζωῆς μυστικῆς εὐωχία».

εἰς τὸ Ψάλλοντες «εὐφημοῦμέν σε πάντες» καὶ «χαῖρε φωτὸς τοῦ ἑμοῦ θεραπεία».

εἰς τὸ Ὡ πανύμνητε «Τοὺς σοὶ βοῶντας χαῖρε νύμφη ἀνύμφευτε».

3) φ. 234. Τὰ καθ' ἑκάστην στιχηρὰ προσόμοια καὶ τοὺς καθ' ἑκάστην μακαρισμοὺς κατ' ἦχον.

4) φ. 284. Ἀποστολοευαγγέλια τῆς ὅλης ἑβδομάδος καὶ διαφόρων ἑορταζομένων ἁγίων ἤτοι τῇ Δευτέρᾳ τῶν ἁσωμάτων, τῇ Τρίτῃ τοῦ Προδρόμου, τῇ Τετάρτῃ Πέμπτῃ τῇ Παρασκευῇ τῷ Σαββάτῳ τῇ Κυριακῇ Ἄποστολον καὶ Εὐαγγέλια, τὰ ἕνδεκα ἑωθινὰ εὐαγγέλια, εἰς ἱεράρχας, εἰς ὁσίους, εἰς μάρτυρας εἰς γυναῖκας μάρτυρας, ἀπόστολοι καὶ Εὐαγγέλια· εἰς τοὺς ἁγίους καὶ ἐνδόξους ἀναργύρους Κοσμάν καὶ Δαμιανὸν ἀπόστολος ἀτελῶς λήγων εἰς τὸ «μὴ πάντες προφηταὶ κτλ.».

Ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει εἶναι συνδεδεμένα 4 φύλλα χάρτου ἄγραφα· εἰς τὴν πρώτην ἄγραφον σελίδα χεῖρ ἀμαθῆς ἔγραψε «χεῖρ γαλακτίου μοναχοῦ».

126.

Χάρτ. 0,20 × 14. 17' αἰῶνος, φ. 112.

Εὐχολόγιον.

Ἄνευ ἀρχῆς, τὸ δὲ σφζόμενον ἀρχεται ἀπὸ τῶν λέξεων «τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας».

Περιέχονται Τάξεις γινομένη εἰς ἀδελφοποίησιν: ἀκολουθία εἰς μνήστρα, ἤτοι εἰς ἀρραβῶνας. εὐχὴ ἕτερα ἐπὶ διγάμου: Ἀκολουθία τοῦ στεφανιώματος πολὺ συντομωτέρα τῆς ἐν χρήσει καὶ παραλλάσσουσα κατὰ τὰς εὐχάς. Ἀκολουθία εἰς λεχοῦσαν γυναῖκα: Εὐχὴ τῆς μάνας μετὰ τὴν ζ' ἡμέρα καὶ ἕτερα ἀτελής.

Ἀκολουθία τῆς τοῦ ἁγιασμοῦ, ἔλλιπής τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος.

Ἀκολουθία τοῦ εὐχελαίου.

Ἀκολουθία εἰς κοιμηθέντας.

Ποίημα τοῦ ἁγιωτάτου μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Ἐπιφανίου (:) τοῦ Παλαμᾶ:

Ἀκολουθία Εὐαγγελίων καὶ Ἀποστόλων εἰς εὐχασίμους ἁγίους.

Ἀκολουθία εἰς κοιμηθέντας κοσμικούς.

Ἀκολουθία εἰς νήπια.

Ἀκολουθία εἰς ἀσθενούντας.

Ἀκολουθία εἰς μοναχοὺς.

Οὐ μόνον ἐν ἀρχῇ ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ βιβλίου ἐλλείπονσι φύλλα.

Πρὸ τοῦ σωζομένου 9 φύλλου ἐλλείπουσιν φύλλα. Πρὸ τοῦ ὑπάρχοντος 15 φυλ. ἐλλείπουσι ἕτερα· ἀπὸ τῆς 15 σελίδος Ἀκολουθία τοῦ εὐχελαίου ἢ ἀπόλυσις τοῦ εὐχελαίου πολὺ διάφορος τῆς ἐν χρήσει.

Ἀκολουθία τοῦ Τρισαγίου παραλλάσσουσα τῆς ἐν χρήσει, ὡς ἀκολούθως:

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεος Σου δεόμεθά Σου Κύριε ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης, κοιμήσεως, ἀνέσεως, ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ δούλου Σου (δεῖνος) (Τὸ Κύριε ἐλέησον τρίς).

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν κατατάξῃ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν κόλποις Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ (Τὸ Κύριε ἐλέησον τρίς).

Ἐπεὶ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον καὶ εὐρεῖν ἔλεος ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

Τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ αἰτησώμεθα (οἱ ἀδελφοὶ παράσχου Κύριε).

Ὁ Ἱερεὺς: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκὸς κτλ. καὶ Ἐκφώνησις: ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ κεκοιμημένου δούλου Σου Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν κλπ.

127.

Χάρτ. 0,21×15. τοῦ 1644. φ. 56.

Τριώδια καθημερούσια ψαλλόμενα εἰς τὰς ὥρας.

Ὁ κώδιξ περιέχει ἐπίσης τριώδια ψαλλόμενα ἐν τοῖς Μακαρισμοῖς, ἐν ὅλῃ τῇ Πεντηκοστῇ ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς νέας δευτέρας τοῦ Θωμᾶ ἕως τῷ σαββάτῳ τῆς ἀποδόσεως, τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι «τέλος καὶ τῷ θεῷ δόξα» ἡ μὲν χεὶρ ἡ γράψασα τοῦ Πορφυρίου, σαπήσεται φεῦ καὶ γενήσεται κόνις, Γραφή δὲ μενεῖ χρόνους πολλούς, ἐνταῦθα καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθε πάντες.

ζρνβ ἰνδ. ιβ αχμδ. Ἰουν. κζ.

Ἐγρᾶφη ἐν τῇ θείᾳ καὶ βασιλικῇ μονῇ, τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης † διὰ χειρὸς τοῦ ταπεινοῦ μητροπολίτου νικαίας πορφυρίου τοῦ γέροντος: προτροπῇ καὶ συνεργασίᾳ τοῦ πανοσιωτάτου προσηγουμένου κυρίου Γαβριήλου καὶ δικαίου ὄντος τῆς ἁγίας μονῆς ταύτης ἐν ἣ μονῇ ἐπροσηλώθη, καὶ ἡ ἀκολουθία αὕτη τοῦ μένειν ἀπαρσάλευτος».

128.

Χάρτ. 0,21×14,5 φ. 64.

Μαρτύρια τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Ἐπὶ χάρτου ἑλλιποῦς.

Εἶναι σταχωμένα δι' ἑπτὰ φύλλον μεμβράνης παλιμψήστου καὶ ἐν τέλει δι' ἑπτὰ. μετὰ τὰ πρῶτα πέντε φύλλα παρενετέθη ἓν φύλλον περιέχον ἀναγνώσματα δι' ἄλλης γραφῆς μετ' αὐτὸ ἑλλείπουσι φύλλα.

Ἐν φύλλῳ 36 μονοκοκδυλιά «Δημήτριος Ἱερομόναχος καὶ Οἰκονόμος».

Ἐν ἀρχῇ ἢ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Γεωργίου μετὰ ἀγρυπνίας, διάφορος τῆς ἐντύπου.

Ἀπὸ τοῦ 25 φύλ. «θαυμαστοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ παραυτοῦ γεγονῶτος ὡς τῶν ἀχμαλωτισθέντων παίδων καὶ δουλεία ὑπαχθέντων ἐν τῇ τῶν Βουλγάρων χώρα καὶ παρ' ἐλπίδα διασωθέντων καὶ ἱστορία τῶν τότε ὑπὸ Βουλγάρων καὶ Τούρκων καὶ Σκύθων καὶ Οὐγκρων καὶ Μήδων», μεθ' ὃ ἔπεται Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου.

Ἐν φύλλῳ 47 Θαῦμα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου περὶ τῆς κέρης καὶ τοῦ δράκοντος. καὶ ἀκολουθία.

Ἐν φύλλῳ 62 Θαῦμα γενόμενον ὑπὸ τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου περὶ τῆς εἰκόνος. ἀτελής.

129.

Χάρτ. 0,21×0,15 1Ζ' αἰῶνος, φ. 275.

Συμεῶν τοῦ Μεταφραστοῦ Βίος καὶ Μαρτύρια.

Περιέχονται:

1) (φ. 1) Βίος καὶ Πολιτεία καὶ μερικὴ θαυμάτων διήγησις τῶν ἁγίων ἐνδόξων ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ.

2) (φ. 5^β) Μαρτύρια τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀκινδύνου, Ἀφθονίου, Πηγασίου, Ἐλπιδοφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου.

3) (φ. 19^β) Ἀθλησις τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων μαρτύρων Ἀκεψιμᾶ, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλῆ.

4) (φ. 35^β) Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀγῶνες τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωαννικίου τοῦ μεγάλου.

5) (φ. 66^β) Μαρτύρια τῶν ἁγίων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Γαλακτίας καὶ Ἐπιστήμης.

6) (φ. 75^β) Βίος καὶ Πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρῶν ἡμῶν Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

7) (φ. 81^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Ἱέρωνος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἁγίων τῶν ἐν Μελιτινῇ ἀθλησάντων.

8) (φ. 87^β) Βίος καὶ Πολιτεία καὶ ἀσκήσις τῆς ὁσίας Ματρῶνης.

9) (φ. 105^β) Βίος καὶ Πολιτεία τῆς ὁσίας καὶ μακαρίας Θεοκτίστης τῆς Λεσβίας.

10) (φ. 116^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Μηνᾶ τοῦ ἐν Κωτυναίῳ μαρτυρησαντος.

11) (φ. 123) Βίος καὶ Πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, τοῦ Ἐλεήμονος.

12). (φ. 161) Βίος καὶ Πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Χρυσσοτόμου.

13) (φ. 252^β) Ὑπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον Ἀπόστολον Φίλιππον.

14) (φ. 256) Μαρτύριον τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ μεγάλων μαρτύρων Γουρία, Σαμωνᾶ καὶ Ἀβίβου.

Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθος σημείωσις «† ἔλαβα ταύτην τὴν βίβλον τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς τὴν μετάφρασιν σὺν τῷ ἐπιλοίῳ, ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκ τῶν χειρῶν διδασκάλου Ἰλαρίωνος τοῦ ἐκ Κρήτης ἦν καὶ γράψας οἰκείοις χερσὶν ἐξαπέστειλεν ὁ ἡμέτερος ἐν ἱερομονάχοις καὶ προηγούμενος τῆς σεβασμίας μονῆς ἡμῶν τοῦ Τιμίου Προδρόμου, κυρὸς Ματθαῖος ὁ Δροσᾶς, ἕνεκα ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας καὶ εἰς μνήμην τὴν διηνεκῆ ἐν ἔτει ζρη' (1608) ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἰνδικτ. η' ἡμέρα ε' ἡ ὁ ἐν ἱερομονάχοις ἐλάχιστος Πορφύριος σὺν τῷ γέροντι κῆρ Ἰερεμία εὐρεθέντι ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀναγκαίας χρείας κατεπειγούσης ἡμᾶς, τοῦ μοναστηρίου, περὶ χαρτζίου προβάτων τε καὶ δεκάτων.

Ὁ Dr Jos. Boyens κατὰ παραδρομὴν ἀναγράφει ὅτι εἰς τὸν 139 κώδικα περιλαμβάνεται ἐγκώμιον εἰς τὴν ἁγίαν Θεοδοσίαν.

130.

Χάρτ. 0,20 × 0,15 τοῦ 1616 φ. 157.

Πατερικόν.

Περιέχονται:

1) φ. 1-140 Βίος τοῦ ὁσίου Ἀνδρέου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Βίον θεάριστον καὶ Πολιτείαν ἀμεμπτον ἀνδρὸς ἐναρέτου ὃ φίλτατοι βούλομαι ὑμῖν διηγῆσασθαι» καὶ τὸ τέλος «ἐγὼ δὲ ὁ Νικηφόρος ἐλέει τοῦ παντοκράτορος θεοῦ ὑπάρχω κατηριθμημένος καὶ ἐν τοῖς ἱερεῦσι ταττόμενος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τῆς ἐν τῇ βασιλευούσῃ τῶν πόλεων τῆς ἐπωνύμου τῆς τοῦ θεοῦ Σοφίας συνεγραψάμην τὸν θαυμαστὸν τοῦτον βίον καὶ πολυθρύλλητον τοῦ σεβασμίου πατρὸς καὶ ἐν ἁγίοις Ἀνδρέου, ἅμα μὲν καὶ οἰκείοις ὀφθαλμοῖς εἶώρακα ἃ δὲ καὶ παρὰ τοῦ ἀοιδίου Ἐπιφανίου τοῦ γεγονότος ἐνθάδε (Κίω) ἀρχιερέως μεμάθηκα καὶ τῷδε τῷ συγγράμματι ἐνέταξα χάριτι κτλ.»

2) ἀπὸ τοῦ 140 φύλλου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου λόγος περὶ παλαιᾶς ἱστορίας καὶ περὶ τῆς ἐξόδου τῆς ψυχῆς τοῦ δικαίου Ἀβραάμ καὶ περὶ διαθήκης.

3) (φ. 153^β) Ἀλφάβητος παραινετικὸς πρὸς φιλόπονον παῖδα. εἰς ἑκαστὸς στίχος, τέλειον ἔχει τὸν σκοπὸν. καὶ ἀποσώζων τοὺς φυλάττοντας Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου «ἀναπτέρωσον πρὸς θεὸν σου τὰς φρένας» «Βίον πόθησον ἔνθεν ἠγλαίσμενον κτλ.»

4) (φ. 154) Ρητὰ τινὰ πατέρων περὶ τῶν ζώων τῶν Εὐαγγελίων. «Περίηρχετο δὲ ἐν τοῖς ζώοις, εἶδος ἀνθρώπου καὶ σχῆμα βοῦς· καὶ τὸ τρίτον λέοντος καὶ τὸ ἄλλο ἀετοῦ» ἐρμηνεῖα.

«Καὶ γὰρ ὡς ἀνθρώπος μὲν ἐφάνη ἀληθῶς ἐπὶ τῆς γῆς ὁ Χριστός, ὁ ὄντως ἀληθινὸς θεὸς ὁμοῦ καὶ ἀνθρώπος· ὡς δὲ βοῦς εἰς σφαγὴν ἐτέθη ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας· ὡς δὲ λέων δυνάμει ἐκ νεκρῶν ἐγερθεὶς ἀνέστη καὶ ὡς ἀετὸς εἰς οὐρανούς ὑψωθείς ἀνελήφθη.

5) (φ. 155) Ποίημα, λεγόμενον Λιβανίου τοῦ σοφιστοῦ, ἤγουν προοιμιακὸς διὰ στίχων:

«εὐλόγει μεγαλύνουσα ψυχὴ μου τὸν δεσπότην
 «ὁ Κύριός μου καὶ θεὸς ἐμεγαλύνθησ σφόδρα
 «καὶ γὰρ ἐξομολόγησιν καὶ κράτος ἐνεδύσω» κτλ.

6) (φ. 157) ἔχει 39 στίχους εἰς μοναχοὺς καὶ πλαγίως τῶν στίχων τὸ ἔξης σημείωμα ἐπιγραφόμενον τοῦ Χρυσοστόμου· «ὅταν ἀναγινώσκῃς Γραφήν, ἐπιμελοῦ ἐν πολλῇ καταστάσει διερχόμενος τὸν στίχον· καὶ μὴ σπούδαζε, τὰ φύλλα μόνον διέρχεσθαι, ἀλλ' ἐὰν χρεῖα, μὴ ὀκνήσῃς δις καὶ τρίς διελθεῖν τὸν στίχον ὅπως νοήσῃς τὴν δύναμιν αὐτοῦ».

Ἐν ἀρχῇ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ὄψιν τοῦ σταχώματος ἀναγινώσκειται «Γεώργιος ἀργέντης Χίος, αψδβ'».

Ἐθεωρήθη παρ' ἐμοῦ τοῦ ἐλαχίστου καὶ ἀχρείου δούλου μετὰ τοῦ Εὐγενοῦς κὺρ Νικολάου δρακάκη Χίου· ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ καὶ ὅποιος τὸ ἀναγνώση ἄς συγχωρῇ αὐτῶν». Εἰς δὲ τὸ πρῶτον ἄγραφον φύλλον τῆς β' σελίδος. «Τὸ πατερικὸν ὑπάρχει τῆς Χάλκης τῆς μονῆς τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου μαρίας ὑπάρχει δὲ βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ» παρομοία σημείωσις κατωτέρω.

Εἰς δὲ τὸ φύλλον 153, μετὰ τὸ τέλος καὶ τῷ θεῷ δόξα, δι' ἐρυθρᾶς μελάνης «† οἱ ἀναγινώσκοντες μετ' εὐλαβείας τῷ γεγραφήκῳ εὐχεσθε εἰς τὰς θεῶ ἡμῶν πρεσβείας, ὅπως ἴλεως γενήσεται αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως» καὶ διὰ μαύρης πάλιν μελάνης κάτωθεν † «ἐγράφη ἐν τῇ περιφῆμῳ Κίῳ κατὰ τὸ ἔτος Ἱρϰδ' (1616) Ἰνδ. ΙΔ' Ἰουν. ιθ. ἡμέρα δ

Καὶ εἰς τὸ τελευταῖον ἄγραφον φύλλον «Γρηγορίου Ἡγουμένου τῆς μονῆς τῆς Ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου μαρίας τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκη κ.λ. καὶ ἔστω πρὸς εἶδησιν ὑμῶν τῶν ἀναγινωσκόντων τὰ γὰρ καλὰ ἔργα ἐν κόπῳ κτῶνται καὶ πόνῳ καταρτίζονται».

131.

Χάρτ. 0,31×0,16 *IE'* αἰῶνος, φ. 187.

Βίβλ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἐν τῇ προσθίᾳ σελίδι τοῦ τελευταίου φύλλου ὑπάρχει τὸ ἐπόμενον σημείωμα: «Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τοῦ τιμίου Προδρόμου, τοῦ εὗρισκοντος ἐν τῇ μαύρῃ θαλάσῃ ἀντίκρι Σωζοπέλεως». Ἐν δὲ τῇ ὀπισθίᾳ σελίδι τοῦ αὐτοῦ φύλλου «† τὸ ἐπτάκις χιλιοστὸ πέμπτω (1596 - 97) ἔγινε ἱερεὺς ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος Ἡσαΐας εἰς τὴν Ἀγαθῶ πώλην καὶ ἐχειροτονήθην παρὰ τοῦ ἀγίου ἐπισκόπου κὺρ Ἀντονίου Κύριε φύλαξῶν με τὸν δοῦλον σου ἀπὸ τοῦ διαβόλου ταῖς παγίδες· νὲ χριστὲ βασιλεὺ πνυτὰ (ποιητὰ) τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς νὰ περάσω καὶ τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς μου μὲ καλὴ ψυχὴ νὰ σὲ εὐαρεστήσω θεέ μου ὅτι σὶ βασιλεύεις εἰς τοὺς αἰῶνας».

132.

Χάρτ. 0,21×0,15 ἀχρονολόγητον φ. 119.

Νομοκάνων.

Περιέχονται συνοπτικῶς οἱ κανόνες τῶν 7 οἰκουμενικῶν συνόδων, τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, τῶν τοπικῶν συνόδων, τοῦ Μ. Βασιλείου καὶ ἄλλων πατέρων, ἐρμηνευθέντες προτροπῇ τοῦ εὐσεβεστάτου Βασιλέως κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ, παρὰ τοῦ λογιωτάτου Διακόνου τῆς τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ Νομοφύλακος κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Ἀριστηνοῦ.

Κώδιξ κατὰ τὸ τέλος ἑλλιπῆς καὶ ἐπισκευασθεῖς πολλαχοῦ. Καὶ πάλιν δεῖται δεσίματος.

133.

Μεμβρ. 0,20×13 *IB'* αἰῶνος, φ. 456.

Ψαλτήριον καὶ Καιρὴ Διαθήκη.

Ἡ γραφὴ τοῦ Κώδικος ὡραία καὶ λεπτογεγραμμένη· τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα καὶ τὰ τῶν τίτλων χρυσαῖ. Τὸ 93^{ον} καὶ 300^{ον} φύλλον εἶναι χάρτινα. Τὰ ἀρχικὰ τῶν κεφαλαίων διὰ χρυσοῦν γραμμάτων. Ἡ μεμβράνη εἶναι λαμπρά.

Περιέχει:

- 1) Τὸ ψαλτήριον μετὰ τῶν ἐννέα ᾠδῶν.
- 2) Τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια.
- 3) Τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων.
- 4) Τὰς ἑπτὰ καθολικὰς ἐπιστολάς καὶ
- 5) Τὰς δεκατέσσαρας ἐπιστολάς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

134.

Χάρτ. 0,21×0,14. 15^ο αἰῶνος, φ. 206.

Ψαλτήριον.

Ὁ Κώδιξ ἔχει τὰ πρῶτα ἑπτὰ φύλλα καὶ ἄλλα ἐν τῷ μέσῳ ἐν μέρει ἐφθαρμένα καὶ πλήρη κηλίδων ἐκ κηροῦ, ὡς ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως.

Ἀπὸ τοῦ 150^{ου} φύλλου ἀρχοῦνται αἱ ᾠδαί· ἀπὸ τοῦ 165^{ου} οἱ ψαλμοὶ τῶν Αἰνῶν, ἀπὸ τοῦ 168^{ου} αἱ ᾠραὶ, ἀπὸ δὲ τοῦ 189^{ου} τὸ Μ. Ἀπόδειπνον καὶ τὸ μικρὸν μέχρι τέλους.

Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον 206 ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθος σημείωσις. «Τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν θεῷ δόξα καὶ πάλιν τῷ θεῷ δόξα· πάλιν θεὸν καλοῦμεν. Χριστὸς αὐτὸς ἐστὶ ἀρχὴ καὶ τέλος· ἐγράφη τὸ παρὸν ψαλτήριον διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀσήμου Ἡσαΐα ἱερομονάχου πάντες δὲ οἱ ἀναγινώσκοντες τὴν βίβλον ταύτην εὐχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἵνα λάβω ἄνεσιν τῶν πολλῶν μου πταισμάτων ἐν ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως· ὦ σῶσον Κύριε πάντας τοὺς ταύτην ἀναγινώσκοντας· λύτρωσαι αὐτοὺς τῆς παγίδος τοῦ διαβόλου· καὶ ὁ θεὸς διὰ τῆς αὐτοῦ ἀγαθότητος ἀξίωσον πάντας ἡμᾶς τῆς αὐτοῦ βασιλείας τυχεῖν γένοιτο γένοιτο· ἀμήν ἀμήν· τέλος εἴληφεν ἐν μηνὶ σεπτεμβρίῳ λ' τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Γρηγορίου τῆς Μ. Ἀρμενίας ἡμέρα Παρασκευὴ Ἰνδ. (β) ἐν ἔτει ζιζ'».

Βιβλίον πρὸς ἡμᾶς τὸ γλυκὺ πέρας φράσαν ψυχῆς ἕαρ τίθησιν εἰς θυμηδίαν.

Τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν θεῷ χάρις, ἀμήν·

ὁ γλυκύπικρον ἐκροφῶν μέλι βίου
τὸ τοῦ θανάτου πικρὸν οὐκ ἐνθυμεῖται
ἀλλ' ὑπὲρ νήφας ἐννοήσας τὴν πλάνην
ἄνθρωπε φύγε ψυχώλεθρον βίου
καὶ γὰρ ἕπασαν θάλασσαν ἂν δραμῆς
καὶ πάντα τῆς γῆς ἂν κερδίσης τὰ πλοῦτη
τάφος καλύψει κἂν θέλης καὶ μὴ θέλης.

Ἔπονται ἕτεροι ἕξ στίχοι δυσανάγνωστοι.

135.

Χάρτ. 0,19,5×0,14,5. 15^ο αἰῶνος, φ. 257.

Ψαλτήριον.

Κώδιξ ἐν πολλοῖς σητόβρωτος καὶ τὰ μάλα ἐρρυπωμένος. Οἱ τίτλοι καὶ τὰ ἀρκτικὰ στοιχεῖα καὶ αἱ στιγμαὶ δι' ἐρυθροῦ χρώματος.

Περιέχει τοὺς ψαλμοὺς ρνα' τοῦ Δαβὶδ καὶ τὰς δέκα ᾠδὰς.

Εἰς τὸ 256^β φύλλον «τέλος καὶ τῷ θεῷ χάρις» καὶ «ἐτελειώθη τὸ παρὸν ψαλτήριον διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ ἱεροθέου ἱερομονάχου τοῦ καὶ Κουκουζέλου τοῦ Κυπρίου ἐν τῇ θεοσωστῇ πόλει μωσοβία ἐν ἡμέραις τοῦ θεοσεβεστάτου καὶ εὐσεβοῦς βασιλέως Θεοδώρου Ἰωάννου ἔτος ζρε. μηνὶ ἀπριλίῳ στ'».

Σημείωσις εἰς τὸ τέλος, ἐν ἀγράφοις φύλλοις, δηλοῖ ὅτι κατὰ τὸ 1694 Μαρτίου 17 ἦν κτήμα τῆς Παναγίας· καὶ ἐν ἀρχῇ εἰς τὸ δεύτερον ἄγραφον φύλλον «τὸ παρὸν ψαλτήριον, ὑπάρχει τῆς θείας καὶ οἱ ερᾶς βασιληγῆς, τὴς ὑπεραγίας, Θεοτόκου, ἐν τῇ νισῶ Χάλκῃ καὶ μηδῆς, τὸ ἀποξενίσι· ἑξαυτις, = (ἔξ αὐτῆς) ἡγαμή, καὶ τιν θεοτόκον, ἐγίρι, οἷς ἀγανάκτισιν, διὰ κάθε λογίς κόλασες καταπανου του ψιχοῖς τε, καὶ σώματος.

† λεοκταρῆς, τοῦ μισιρλή διμιτρακι νῶς».

136.

Χάρτ. 0,22 × 16. ΙΖ' αἰῶνος, γ. 230.

Ὀκτώηχος.

Γραφή καλὴ καὶ χεὶρ ἐπιτηδεία· δέσιμον στερεόν· ἐν ἀρχῇ ἔχει κόσμημα ἐρυθρόν, ἐπὶ τοῦ δέρματος ἐκτετύπεται ἀφ' ἑνὸς μὲν ἢ σταύρωσις καὶ ἀφ' ἑτέρου ἢ εἰς Ἄδου κάθοδος.

Ὀκτώηχος κατ' ἦχον ψαλλομένη ἐν ταῖς Κυριακαῖς τῶν ἡμερῶν· πονηνηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, σὺν τοῖς ἀναστασίμοις ἑξαποστειλαρίοις, καὶ τοῖς ἑνδεκα ἑωθινοῖς ἰδιομέλοις, ὧν τὰ μὲν ἑωθινὰ εἰσι λέοντος τοῦ σοφωτάτου βασιλέως, τὰ δὲ ἑξαποστειλάρια τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου.

ἐν φύλλῳ 194^β :

«εἴληφε τέσμα ἐν μονῇ τῆς πανάγνου.

Χάλκη τε νήσοφ πλησίον βυζαντίου.

ζρονδ' αχμυδ' ἰνδ. ΙΕ' σεπτεμβρίου

μέμνησθε τοῦ γράψαντος οἰκτροῦ μηδείας

θεοδοσίου λέγοντες ἀξιῶ, ἄνες

λίσιν δὸς αὐτῷ, σῶτερ, ἀμπλακημάτων».

Εἶτα ἐν φύλλῳ ἄγραφον, μεθ' ὃ προστίθεται διὰ τῆς αὐτῆς χειρὸς γεγραμμένη ἀκολουθία νεκρώσιμος, περιέχουσα τροπάρια μετὰ Θεοτοκίαις τὰ εὐλογητάρια, κανόνα Θεοφάνους ἔχοντα ἀκροστιχίδα «ἕκτον προσανδῶ τοῖς ἀπελθούσι μέλος» ἕτερον κανόνα εἰς κοιμηθέντας, ἔχοντα ἀκροστιχίδα «θνήσκουσι πιστοῖς ὄγδοον πλέκων μέλος». Τρίτον κανόνα νεκρώσιμον ἔχοντα ἀκροστιχίδα «πιστῶς θανούσι, πρῶτον ἕμνον προσφέρω»· τέταρτον κανόνα νεκρώσιμον ἔχοντα ἀκροστιχίδα «τοῖς τεθνεῶσι δεύτερον πλέκω μέλος».

πέμπτον νεκρώσιμον ἔχοντα ἀκροστιχίδα «τοῦτο τρίτον ψέλισμα θνήσκουσι νέμω»· ἕκτον νεκρώσιμον ὁμοίως ἔχοντα ἀκροστιχίδα «κανὼν τέταρτος τοῦ τέλους μεμνημένος»· ἑβδομον κανόνα εἰς κοιμηθέντας, ἔχοντα ἀκροστιχίδα «Θεοφάνους ὁ πέμπτος εἰς νεκρούς κανὼν»· καὶ τέλος κανόνα νεκρώσιμον ἔχοντα ἀκροστιχίδα «Κανὼν τὸν αὐτὸν, ἑβδομος σκοπὸν φέρων».

Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ δι' ἄλλης χειρὸς ἐσημειώθη «Τὸ παρὸν ὑπάρχει τῆς Θεοτόκου ὅπου εὐρίσκεται εἰς νῆσον Χάλκην ἀντίκρου βιζαντίου καὶ μηδ' εἰς τολμήσει καὶ τὸ ἀποξενώσει».

137.

Χάρτ. 0,21, X 40,15. 1Z' αἰῶνος, φ. 245.

Ὁμιλία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Περιέχει ἐξήγησιν εἰς τοὺς Ἀποστόλους ἐκάστης Κυριακῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ καὶ ἐξακολουθεῖ μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Τυροφάγου.

Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Τυροφάγου ἄρχεται τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ὁμιλία παραινετικαὶ εἰς τὴν εἴσοδον τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης τεσσαρακοστῆς εἰς τὴν ἑξαήμερον. Κατὰ τὴν μεγάλην τεσσαρακοστὴν ἔχει ὁμιλίαις καὶ εἰς τὰ Σάββατα.

Ἐν φύλλῳ 167^β, μετὰ τὴν ἐξήγησιν εἰς τὸ σάββατον τῆς Σταυροπροσκυνήσεως «τέλος ἐν ἔτει ζρηθ' (=1621)».

Ἐν φύλλῳ 209 ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθος σημείωσις· «τὸ παρὸν ἐγράφη ἐν τῇ σεβασμίᾳ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προσφίτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ἐν τῷ νησίῳ ἀντίκρου Σωξοπόλεως, καὶ ἐτελειώθη τὸ ἔτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου ζρλα' (=1623) μηνὶ μαίῳ δ'»

† ἐγράφη καὶ τὸ παρὸν σὺν ἄλλοις βιβλίοις διὰ χειρὸς τοῦ πανοσιωτάτου καθηγουμένου τῆς ἀνωθεν ὁρθοῦς θείας μονῆς κυρίου Ματθαίου τοῦ Δροσᾶ τοῦ ἐκ Κρήτης ὀρμομένου· † ὁ δὲ ταπεινὸς μητροπολίτης Νικαίας Πορφύριος ἔγραψε ταῦτα εἰς ἀνάμνησιν· καὶ ἐσταχώθη παρὰ Μητροφάνους ἱερομονάχου καὶ προηγούμενου τῆς αὐτῆς μονῆς Αὐγουστ. ΙΕ'»

Ἀπὸ τοῦ 210^{ον} φύλλου ὁμιλία εἰς τὴν Μ. Ἑβδομάδα.

Ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει ἀνὰ δύο φύλλα ἀνήκοντα εἰς ἕτερον χειρόγραφον, πιθανῶς νομοκάνονα.

138.

Χάρτ. 0,21 X 0,15. 1C' αἰῶνος φ. 180.

Ἰωάνναφ τοῦ Καντακουζηνοῦ Ἀπολογία κατὰ Μωάμεθ.

Εἰς τὸ δεύτερον ἄγραφον φύλλον καὶ ἐπὶ τῆς προσθίας ὄψεως ἔχει ὑπογραφὴν μὲ μονοκονδυλιάν· εἰς τὴν ὀπισθίαν σελίδα τοῦ αὐτοῦ φύλλον ἔχει ἐπίσης διὰ μονοκονδυλιάς «Ἡσαίας ἱεροδιάκονος».

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ κειμένου ὑπάρχει τὸ ἐπόμενον σημείωμα· «Τὸ παρὸν πόνημα ἐξετέθη παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνοῦ, τοῦ διὰ τοῦ μοναχικοῦ σχήματος μετονομασθέντος Ἰωάσαφ μοναχοῦ. Ἐγράφη δὲ παρ' ἐμοῦ τοῦ ἀμαθῆ Χριστοφόρου ἱερομονάχου τάχα καὶ προηγουμένου τῆς μονῆς τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου ἐν τῷ νησίῳ τῆς Μαύρης Θαλάσσης· τὸ κείμενον ἀντίκρις Σωζουπόλεως ἀρχιερατεύοντος ἐν ταύτῃ τοῦ πανιερωτάτου κυροῦ Εὐθymiίου καὶ ἡγουμενέβοντος ἐν τῇ καθ' ἡμῶν μονῇ κυροῦ Γερμανοῦ ἐκ τῆς Πελοποννήσου ἐν μηνὶ φεβρουαρίῳ, εἰς τὰς κ' ἔτος ζχγ' ἰνδ. ιγ' (= 1585).

Εἰς δὲ τὸ τελευταῖον ἄγραφον φύλλον «ἐκ τῆς ῥηθείσης ἀντίκρι μονῆς, ἐστὶν τὸ παρὸν τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· τοῦ ἀντίκρι Σωζουπόλεως· ὅστις δὲ βουληθῆ ἀποξενῶσθαι αὐτὸ ἀπ' αὐτὴν ἐχέτω τὰς ἀφ' αὐτῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ Θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν τῇ πρώτῃ Συνόδῳ τῆς Νικαίας καὶ πάντων τῶν ἁγίων καὶ τῆς Θεοτόκου καὶ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ» καὶ δι' ἄλλης χειρός.

«1670 ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ προτί ηγογραφα ἐγὼ Παλα Βενιαμὶν ἀπὸ τὸν ἁγιο ησανη».

139.

Χάρτ. 0,21×9,15. ΙΕ' αἰῶνος φ. 175 (182)¹.

Βιβλίον πεπαλαιωμένον, σεσαθρωμένον, σητόβρωτον καὶ ἐρρυπωμένον ἐπὶ τοῦ δέματος τοῦ δεσμάτος ὑπάρχουσι ἐκτυπώματα δικεφάλων ἀετῶν.

Ἐγκώμια εἰς τὴν ἁγίαν Θεοδοσίαν ἐπὶ Κωνσταντίνου Ἀκροπολίτου.

Περιέχει:

1) Δύο ἐγκώμια εἰς Θεοδοσίαν τὴν μάρτυρα, ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἀνευ ἀρχῆς, τοῦ σφισομένου ἀρχομένου ἀπὸ τῶν λέξεων: «πρόβολός τις ἀίρετος ὡς ἀληθῶς ἀνεδείχθη καὶ ἀκαταγώνιστος πρόμαχος» (καὶ «συντέτακται ὑπὸ ἀνδρὸς ἔχοντος γαμβρὸν εὐγενῆ, ἀδελφιδοῦν μὲν τοῦ τότε βασιλεύοντος, παῖδα δὲ τοῦ τὴν κολχίδα ἀρχὴν ἔκτε πατέρων πάππων καὶ ἐπιπάππων κληροσαμένου»). ὁ δὲ ἕτερος ἀρχεται ἀπὸ τοῦ 33^{ου} φύλλου καὶ ἀρχεται ἀπὸ τῶν λέξεων «εἰ καὶ πολλῶν ἀφορμῆν πρὸς κακία ἐδείχθη Κοπρώνυμος καὶ τῶν ἀτελευτήτων κολάσεων πρόξενος ὡσπερ» καὶ τὸ τέλος: «πᾶσιν ἀπλῶς ἐπικαλουμένη θεοδοσία κηδεμῶν γίνεται καὶ προστάτις, καὶ περιβόητον ἄκουσμα ὡς καὶ ἡμῖν... ἀμήν»

2) ἀπὸ τοῦ φύλλου 49^{ου} ὠρολογίου ἀκολουθία, ἤτοι τὰ μεσονκτικά, ἢ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου, τῶν ὠρῶν τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ ἀποδείπνου, ὧν

¹ Προσετέθησαν 7 φύλλα ἄγραφα εἰς τὴν θέσιν τῶν ἐκπεσόντων (182).

τὸ μὲν μεσονύκτιον εἶναι ἄνευ ἀρχῆς, τοῦ σωζομένου ἀρχομένου ἀπὸ τῆς λέξεως «σιὼν καὶ οἰκοδομηθήσεται τὰ τεῖχη Ἱερουσαλήμ· ἐν τέλει δὲ τοῦ δευτέρου ἐγκωμίου σημειοῦται «ἐτελειώθη διὰ χειρὸς ἐμοῦ συμεῶνος τοῦ ταπεινοῦ μοναχοῦ καὶ ἀναγνώστου».

Καὶ ἐν τέλει τοῦ ἀποδείπνου «Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ μεθοδίου πόνος ἐτελειώθη *αφ.λε. ἰνδ. ε.*».

140.

Χάρτι. 0,22 × 0,15. ΙΣ' αἰῶνος, ἢ καὶ ἀρχαιότερος φ. 245.

Ἐξηγήσεις τῶν Ἀναστασιμῶν κανόνων τῶν ὀκτώ ἤχων.

Ἡ ἀρχὴ τοῦ χειρογράφου ἐλλιπής· ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἐν τέλει ἐκπεσόντων ἱκανῶν φύλλων συνεπληρώθησαν ταῦτα δι' ἄλλης χειρὸς.

Εἰς τὸν ἐσωτερικὸν πίνακα τοῦ σταχώματος ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις «† ὁποῖος εὐγάλη τὸ παρὸν βιβλίον ἔξω ἀπὸ τὸ μοναστήριον τῆς Παναγίας τῆς ἐν Χάλκῃ τῇ νήσῳ, ἢ ὁποῖος κόψη φύλλον ἀπὸ τοῦτο· ἢ ὁποῖος τὸ τύχη πουθενά καὶ δὲν τὸ στεῖλη πάραυτα εἰς τὸ ἄνωθεν μοναστήριον νὰ εἶνε ἀφωρισμένος καὶ ἀσυγχώρητος». † Μέμνησθε πάντες ἱεροθέου τοῦ Σίδης.

Εἰς δὲ τὸ 244^β φύλλον «ἐτελειώθη τὸ βιβλίον τοῦτο κατὰ μῆνα Ἰανουάριον ἡμέρα ἐβδόμη τῇ Δ' τοῦ μηνὸς ἐν ἔτε στήβ. ἰνδ. 12 ἐν τῷ Πατριαρχῳ».

Τὰ ἀνωτέρω εἶναι γεγραμμένα ἐπὶ τῶν συμπληρωτικῶν φύλλων· πιθανῶς τὸ ἀρχικὸν κείμενον νὰ εἶναι ἀρχαιότερον.

141.

Χάρτι. 0,22 × 0,15. ΙΕ' αἰῶνος, φ. 199.

Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου Λόγοι.

Τὸ στάχωμα κατεστραμμένον, ἐν ἀρχῇ εἶχον ἐκπέσει ὀκτὼ φύλλα, ἅτινα εὐρόντιες παρερριμμένα ἀποκατεστήσαμεν μετὰ τοῦ ἀειμνήστου Ξ. Σιδερίδου.

Ἐν ἀρχῇ ἔχει δύο ἐξώφυλλα ἐπὶ τοῦ πρώτου τῶν ὁποίων γέγραπται «ὁ παρὼν περικαλῆς τῷ ὄντι θεῖος θεολόγος, ἐστὶ κτῆμα ἰδιώτατον τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ σεβασμίας καὶ ἱερᾶς μονῆς τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ εἴ τις ἄνποτε ἐνεργία σοντανικῆ ἀρπακτικῆ χειρὶ καὶ πλεονεκτικῆ χρησάμενος γνώμην βουληθεῖη ἄραι καὶ ἀποξενῶσαι τὴν βίβλον αὐτὴν ἐκ τῆς τοιαύτης θείας μονῆς, δυναστικῶς τε ἢ λαθραίως ἢ ἄλλως ὅπωςδήποτε πανούργως τε καὶ δολίως τὰς ἀρὰς ἐχέτιο πάντων τῶν ἁγίων καὶ ἀντίδικον ἐπεσπάσσατο τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκου καὶ μαχώμενον εὐροι κατ' αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστὸν καὶ μετὰ τοῦ προδότου κατακριθήσεται Ἰούδα».

† Ὁ ταπεινὸς Μητροπολίτης Ἡρακλείας Κύριλλος.

Περιεχόμενα :

- 1) Ἡ ἀρχὴ τοῦ πρώτου λόγου ἔλλειπει τὸ σωζόμενον τμήμα ἀρχεται «ὡς ἥλιον δικαιοσύνης».
- 2) Λόγος εἰς τὸ Ἅγιον Πάσχα.
- 3) » εἰς τὴν Καινὴν Κυριακὴν.
- 4) » εἰς τὴν Πεντηκοστὴν.
- 5) » εἰς τοὺς Μακαβαίους.
- 6) » εἰς τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Κυπριανὸν ἐξ ἀγροῦ ἐπανήκων μετὰ μίαν τῆς νυκτὸς ἡμέραν.
- 7) Λόγος εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὸν ἐξιωτὴν Ἰουλιανὸν καὶ περὶ ἀπογραφῆς.
- 8) Λόγος εἰς τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ σωτήριον Γέννησιν.
- 9) » ἐπιτάφιος εἰς τὸν Μ. Βασίλειον.
- 10) » εἰς τὰ ἅγια Φῶτα.
- 11) » εἰς τὸ ἅγιον Βάπτισμα.
- 12) » εἰς Γρηγόριον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Μ. Βασιλείου ἐπιστάντα μετὰ μίαν τῆς χειροτονίας αὐτοῦ ἡμέραν.
- 13) Λόγος εἰς τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον Ἀρχιεπ. Ἀλεξανδρείας.
- 14) » Συντακτῆριος εἰς τὴν τῶν ἑκατὸν πενήκοντα ἐπισκόπων παρουσίαν.
- 15) Λόγος Περι φιλοπτωχίας.
- 16) » Εἰς τὸν πατέρα τῶν πάντων καὶ διὰ τὴν πληγὴν τῆς χαλάζης.
- 17) » Ἀπολογητικὸς τῆς εἰς τὸν Πόντον φυγῆς του.

Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον ἐγράφη τὸ παρὸν βιβλίον διὰ χειρὸς ἐμοῦ Θεοδωρήτου μητροπολίτου Προύσης μηνὶ Ἰουλίῳ ἰνδικτ. η' ἔτος ρσϛδ (= 6924 = 1416).

Ἐν ἀρχῇ εἰς τὸ δεύτερον ἀγραφον φύλλον νεωτέρα χειρὶ «† λόγοις περὶ μὴ πτερόν ἐξωπέτου» πτηνὸν γὰρ οὐδὲ πτερῶν ἵπταται δίχα» καὶ ἕτερον νεωτέρα χειρὶ.

† «ὁ παρὼν θεολόγος ὑπάρχει τοῦ μοναστηρίου τῆς Παναγίας μου τῆς εἰς ὄνομα τιμωμένης τοῦ πίκλην Χάλκης ἐξωνίσθη εἰς ἄσπρα ρμ καὶ ἀφιερῶθη τῇ εἰρημένῃ μονῇ ὑπὸ τοῦ τὰ τοιαῦτα γράμματα γεγραφότος ἐπὶ ἔτος ρσϛδ. ἰνδ. στ' ἡμέραν στ. μηνὶ Ἰανουαρίου = 1518».

142.

Χάρτ. 0,22×16. 15' αἰῶνος, φ. 37.

Ἡ Θεία Λειτουργία.

Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Βασιλείου τοῦ μεγάλου, καὶ τῶν προηγουμένων, προστιθεμένων ἐν τέλει τῶν ἐν τῷ ἑσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ ψαλλο-

μένων ἐκφωνήσεων καὶ ἀκριβῆς διατάξεις τοῦ ἁγίου Βασιλείου περὶ τοῦ μετὰ φρίκης καὶ κατανύξεως καθυπουργεῖν τοῖς θείοις μυστηρίοις.

Πρὸ τῆς διατάξεως ὑπάρχει ἡ σημείωσις τοῦ γραφέως, ὅστις ἦν παπᾶ Ἄθανάσιος ἱερομόναχος θεοῦ τῶ δῶρον καὶ πόνος Ἄθανασίου ἱερομονάχου ἐν ἔτει ζιθ μηνὶ Ἰανουάριος ΙΕ΄.

Αἱ παροῦσαι λειτουργίαι ἐγράψισαν διὰ χειρὸς ἐμοῦ Ἄθανασίου ἱερομονάχου εἰς τὸ μονεῖδριον τῆς ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου κατὰ σάρκα μητρὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἣτις οὖν βουλίδη καὶ ἀποστερίσι το ἀπὸ τὰ προήριμένῶν νάον νὰ ἔχει τὰς ἀρὰς τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν νικαία, τοῦ Τιμίου προδρόμου καὶ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτολοῦ. Πάντες δὲ οἱ λειτουργοῦντες καὶ ἄδοντες εὐχεσθε καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτολοῦ διὰ τῶν πολλῶν μου σφαλμάτων ἐπειδὴ τέλιον ὑπάρχω ἄπειρος τοῦ γράφειν ὁμοῦ δὲ καὶ ὅπως λάβω ἄφειν τῶν ἀμετρήτων μου πταισμάτων ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρήσεως ὧ σῶσον Κύριε πάντας ἡμᾶς καὶ λύτρωσον ἐκ τῆς παγίδος τοῦ διαβόλου καὶ ἡ αὐτοαγαθότης σου ἀξιώσει πάντας ἡμᾶς τῆς σῆς βασιλείας ἐπιτυχεῖν ὃ καὶ γένοιτο γένοιτο γένοιτο. ἀμήν ἀμήν. ἀμήν».

143.

Χάρτ. 0,21×0,15. 17' αἰῶνος, φ. 43.

Ἡ Θεία Λειτουργία.

Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου καὶ τῶν προηγιασμένων. Προστίθεται ὑπὸ τοῦ γραφέως ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον εἰς μνήμην τῆς Θεοτόκου καὶ ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον εἰς κοιμηθέντας.

Ἐν φύλλῳ 38^β ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις † «ἡ τρεῖς θεία λειτουργία ὑπάρχει τῆς ἁγίας Τριάδος».

Ἐν φύλλῳ 39 προστίθεται ἔτι ὑπ' ἄλλης χειρὸς εἰς μὲν τὸ τέλος ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ. Ἐν ἀρχῇ δὲ προετοιμασία εἰς τὴν λειτουργίαν.

Ἐν φύλλῳ 42^β εὐχή τῶν κολύβων καὶ εἰς τοὺς προσφέροντας ὁπώρας.

Εἰς τὸ 43 φυλ. εὐχή τοῦ ἁγίου Χρυσοστόμου εἰς τὸ Πάσχα «εἴ τις εὐσεβής».

Εἰς τὸ 43^β εὐχή εἰς τὸ εὐλογῆσαι ἐδέσματα κρεῶν τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα. Εἰς τὸ τελευταῖον ἄγραφον φύλλον ἐν μονόκονδυλίᾳ «Γρηγόριος ἱερομόναχος».

Εἰς τὸ τέλος τῆς λειτουργίας τῶν προηγιασμένων «τέλος ἔλαβαν καὶ αἱ τρεῖς λειτουργίαι γραφεῖσαι παρὰ Ἰωβ ἱερομοναχοῦ τοῦ κατὰ κόσμον ἀπὸ Ἄρτης καὶ κατὰ μοναχὸν ἀναστασιῶτης.

Ἐν ἔτει ψπ = 7080 = 1572 σεπτεμβρίου ιγ».

144.

Χάρτ. 0,25×0,14,5. ΙΖ' αἰῶνος, φ. 88.

Θεία Λειτουργία.

Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Βασιλείου τοῦ μεγάλου καὶ τῶν προσηγιασμένων.

Ἐν ἀρχῇ ἐκάστης λειτουργίας κόσμημα ἐν πτηνὸν ποικιλόχρουν· ἡ γραφή βοστρυχοειδής.

Ἐπὶ τοῦ ἀγράφου φύλλου καὶ σταχώματος ἔχει τὴν ἀκόλουθον σημείωσιν:

«Κτῆμα τίμιον ἀμβροσίου τοῦ θύτου· ἀφιερωθὲν ταύτῃ τῇ σεβασμίᾳ καὶ βασιλικῇ ἱερᾷ τε καὶ θεῖα Πατριαρχικῇ, τῇ μονῇ τοῦ προδρόμου, ἐν τῷ νησίῳ ἀντίκρου σωζουπόλου μηδεὶς τολμήσει, ταύτην λαβεῖν οὐδόλως ταύτης ξενῶσαι, ἀφωρισμοῦ ἐν βάρει.

Καὶ τῆς ἀρᾶς δέ, τοῦ τιμίου προδρόμου τῶν πατέρων τε, τῶν ἁγίων συνόδων».

Καὶ ἐν τέλει δι' ἄλλης χειρὸς «† κόπος πόνος τε πακᾶ Θεοδοσίου κτῆμα ἴδιον πακᾶ κυρ Ἀμβροσίου ζρκβ» 7122 = 1614.

Προστίθεται δὲ δι' ἄλλης χειρὸς «εὐχὴ τῶν κολύβων εἰς μνήμην ἁγίου».

145.

Χάρτ. 0,20×0,15. ΙΕ' αἰῶνος, φ. 125.

Αἱ Θεῖαι Λειτουργίαι.

Ἡ γραφή ὠραία.

Ἐν τῷ τέλει ἐσημειώθη ὑπὸ τοῦ γραφέως· «εἴ τι ἐξήμαρτον συγγνωμότησατε ὅτι ἐν πενία καὶ συγχύσει καὶ ἐξορίαις.

μαθουσάλας ὁ καὶ μαχεῖρ¹.

146.

Χάρτ. 0,21×16. ΙΔ-ΙΕ' αἰῶνος, φ. 50.

Ἡ Θεῖα Λειτουργία Ι. Χρυσοστόμου.

Γραφή ὠραία· οἱ τίτλοι καὶ τὰ κεφαλαῖα στοιχεῖα δι' ἐρυθροῦ χρώματος πεποικιλμένα.

Χειρόγραφον ἀτελὲς λήγων εἰς τὰς λέξεις «εὐχαριστοῦμεν σοι δέσποτα».

Προστίθεται ἡ λειτουργία τῶν προσηγιασμένων δι' ἄλλης χειρὸς γεγραμμένη.

¹ Μαχεῖρ λέξις ἀραβικῇ σημαίνει τὸν ἱκανόν. θά ἦτο, φαίνεται. Σῦρος.

147.

Χάρτ. 0,20×0,15. **IX^{ος} αἰῶνος,** φ. 153.**Ὁκτώηχος.**

Περιέχει τὰ ἀναστάσιμα τῶν ὀκτὼ ἡχῶν μετὰ τῶν ἑξαποστειλαρίων καὶ τῶν ἐωθινῶν δοξαστικῶν ἐν τέλει ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις.

«Ἡ παροῦσα ὀκτώηχος ἐγράφη ἐν τῇ σεβασμίᾳ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προσφίτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τοῦ ἐν τῷ νησίῳ ἀντίκου σωλοπόλεως προστάξει καὶ ἀναλώμασι, τοῦ πανιερωτάτου σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου ἡμῶν αὐθεντοῦ καὶ δεσπότου μητροπολίτου τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως νικαίας ὑπερτίμου καὶ ἐξάρχου πάσης βιθυνίας κυρίου κυρίου Πορφυρίου καὶ ἐτελειώθη τῷ ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου Ἰσρη' ἐν μηνὶ Ἰουλ. κς'» καὶ ἀμέσως

«ἐστάχθη παρὰ μητροφάνους ἱερομονάχου καὶ προηγουμένου τοῦ Χαμοδράκη»

Προστίθενται δύο φύλλα περιέχοντα δύο φύλλα ἐκ κανόνος εἰς τὰ γενέθλια τοῦ προδρόμου τὸ τέλος τοῦ τελευταίου τροπαρίου τῆς γ' ᾠδῆς, μεθ' ὃ κάθισμα, τὰ τῆς δ' καὶ ε' καὶ τῆς ζ' ᾠδῆς τροπάρια. καὶ ἐκ τῶν τῆς ζ' τὰ τρία πρῶτα καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ τετάρτου γεγραμμένου διὰ τῆς αὐτῆς χειρὸς δι' ἧς καὶ τὸ χειρόγραφον.

148.

Χάρτ. 0,23,5×0,17 φ. 112.**Μηναῖον Ἰουνίου.**

Ἐλλείπει ἡ ἀρχὴ μέχρι τῆς 15 τοῦ μηνὸς καὶ κατὰ τὸ τέλος ἔλλιπές.

Δὲν περιλαμβάνεται εἰς τοὺς γνωστοὺς καταλόγους. Τετράδια ιε'-κη' ἐν δλω ιδ'.

149.

Χάρτ. 0,25,5×0,16 φ. 196.**Λόγοι καὶ Ἐπιστολαὶ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.**

Περιέχει καὶ ἐπιστολάς τοῦ Συνεσίου καὶ ἄλλων ἔργα τὸ κείμενον ἐπὶ τοῦ ἡμίσεος μέρους καὶ ἡ ἐξήγησις ἐπὶ τοῦ ἑτέρου διὰ λεπτοτέρων γραμμῶν.

Ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει πολλὰ ἀγραφα φύλλα.

1) Λόγος περὶ τῆς εἰς τὸν Πόντον φυγῆς.

2) Περὶ φιλοπτωχίας.

3) Φύλλον 72 ἐπιστολαὶ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου μετ' ἐξηγήσεων.

4) Ἀπὸ τοῦ 92^{ου} φύλλου Λουκιανοῦ Νεκρικοὶ Διάλογοι.

5) Ἀπὸ τοῦ 129^{ου} φύλλου Ἡθοποῖα ἐκ τῆς ἀγίας Γραφῆς.

6) Ἀπὸ τοῦ 140^{ου} φύλλου Ἀποφθέγματα φιλοσόφων ἐκ Διογένους τοῦ Λαερτίου συλλεχθέντα μετὰ ἐξηγήσεων ἐν μέρει.

7) Ἀπὸ τοῦ 162^{ου}. Ἐπιστολαὶ Συνεσίου μέχρι τέλους μετὰ ἐρμηνείας εἰς αὐτάς.

Ἐπὶ τοῦ ἀγράφου φύλλου τοῦ σταχώματος «καὶ τόδε σὺν τοῖς ἄλλοις Εὐσταθίου τοῦ ἐξ Ἀκαρνανίας».

Ἐν τῷ μεταξὺ παρεμβάλλονται ἄγραφα φύλλα.

150.

Χάρτ. 0,21 x 16 φ. 229 ἐποχῆς νεωτέρας.

Χειρόγραφον Σύμμικτον.

Περιέχονται:

1) ὁ Κανὼν τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως «Χριστὸς Γεννᾶται» μετὰ ἐξηγήσεως ἄνωθεν ἑλλιπὲς εἶτα 3 φύλλα ἄγραφα καὶ πάλιν.

2) ὁ αὐτὸς κανὼν τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως μετὰ ἐξηγήσεως εἶτα 4 φύλλα ἄγραφα.

3) Δημοσθένους ὀλυμπιακοὶ λόγοι α' β' γ' μετὰ ἐξηγήσεως ἄνωθεν.

4) Δημοσθένους κατὰ Φιλίππου 3 λόγοι.

5) Θεοδώρητου περὶ προνοίας λόγος μετὰ ἐξηγήσεως.

6) Ὀμήρου Ἰλιάς ῥαψοδία α, β' μετὰ ἐξηγήσεως.

7) Θεοκρίτου Θύρσος, εἰδύλλια πρῶτον δεύτερον φαρμακεύτρια, φύλλα 3 ἄγραφα καὶ πάλιν Θεοκρίτου Ἀμαρυλλίς.

8) Νεκρικοὶ Διάλογοι Λουκιανοῦ, εἶτα τρία ἄγραφα φύλλα.

9) Περὶ Συντάξεως.

10) Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ποίημα περὶ τῶν τοῦ βίου ὁδῶν.

11) Ἐπιγράμματα τοῦ αὐτοῦ καὶ γνωμικὰ δίστιχα, εἶτα δύο φύλλα ἄγραφα.

12) Γνώμαι μονόστιχοι ἐκ διαφόρων ποιητῶν κατὰ στοιχεῖον καὶ

13) Διάφορα σύντομα μαθήματα πρὸς τοὺς χριστιανοὺς ἐκ τῶν ἁγίων Πατέρων.

(*Ἔπεται συνέχεια)

† ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

ὁ ἀπὸ Μεγάλων Πρωτοσυγγέλλων καὶ ἀπὸ Παραμυθίας